

12te Aarg.

1881.

22de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

udgivet af N. Thronsdien.

15de Juli — 13de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Korste Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalg Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Rejsebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aft i Omslag to Gange om Maanedens (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer, faa de 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behøge at melde sig snarest muligt.

Adresse: **K. Thronsen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mands Hjælp til at indsende Penge, da se til at Bedkommende er paa lidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

M. S. Hassel har et fuldstændigt Oplag af gode Grocevarer, fra norsk Tørstik til fransk Sultetoi. Godt Udvalg af Stentoi, Glasvarer og Lamper — Cigarer, Tobak og Piber — Kolonialvarer, Specerier, preserveret Frugt og Fisk, Fedevarer, Fiskevarer og Trævarer, samt Mel og Kreaturfoder; Alt til Dagens billigste Priser.

Decorah, Iowa.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Kun dagligdags er al din Dødt“. — Hugenotterne som Galeislaver. — Japaneserne. — Den gamle Tjepotte. — Brev til Lazard fra en tyrkisk Kadi. — Sokrates's Fængsel og Død. — Strøtanter. — Jøderne i Konstantinopel. — Gaader og Oplosninger. — Blandinger. — Pater Klemens. — Buggesang. — Gustav Vasas Historie. — Brinds Louis Napoleon falden. — Møllen og Bakkene. — Jordstodens Indre. — Giv Gud Wren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Notitser. — Den gamle Mand og Præsten. — Læsefrugter. — Ved det døde Hav. — Hvad hedte den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washingtons Majimer. — Rimbreve fra navnkundige Mænd. — Insekternes Muskelstyrke. — Verdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar. — Til Belysning af en Anekdoter, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. lutherisk Folketaler, anmeldt. — Til Professor M. J. Monrad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelblad og Register og sendes portofrit for \$1.00.

K. Thronsen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

12te Marg.

15de Juli 1881.

13de Hefte.

Familien Hjelldrigen.*)

En Fortælling af Eugenia von Misklaff.

Trettende Kapitel.

Gæsten.

Den næste Formiddag samlede hele Familien for at gaa i Kirke; da de kom tilbage fra Gudstjenesten, vare de mer tilfredsstillende, end de pleiede at være. Enten det nu laa i, at Præsten i den senere Tid gjorde sig mere Flid med at udarbejde sine Prækenener, eller det kom af, at deres Hjerte havde faaet en dybere Forstaaelse og mere Modtagelighed for Guds Ord end før — nok er det, deres Kirkegang var bleven dem kjærere og mere velsignelsesrig.

Efter Gudstjenesten kom de tre Unge sammen hos Moderen, der gjerne vilde, at de skulde tale med hende om Præsten. Det Slags Underholdning blev hende kjærere og kjærere. Hendes Hjertes tabte Yndling var bleven den Magnet, der viste hende den rette Vej, og skjønt det i Begyndelsen kun var ham, hun længtes efter, saa havde hun dog allerede lært, at selv den høieste, reneeste, jor-

diffe Kjærlighed ikke kan tilfredsstillende, men alene den evige, hvis svage Afglands den er. Men jo nærmere hun kom den, desto mer gif dens Helighed op for hende, og hun begyndte at føle sine egne Synder, som hun før havde kjendt saa lidet til. Hver Dag læste Hildegard et Stykke af den hellige Skrift for hende, og selv forstede hun med brændende Længsel i den; — og Guds Ord er jo et godt Sædekorn, naar Hjertebunden er vel beredt, og der er givet de Lidende den salige Forjættelse, at de skulde blive husvælede.

Præsten havde taget Epistelen til Læst for sin Tale. „Først“, sagde Fru von Hjelldrigen, „gjorde det mig ondt, at Groner ikke havde valgt Evangeliet; thi jeg kjender neppe noget lifligere og mere trostefuldt end Julens Evangelium, men nu ved jeg, hvorfor jeg, der idag for første Gang i lang Tid kunde gaa i Kirke, skulde høre Epistelen. Du ved, Rudolf, at jeg altid har haft vanskeligt for at

*) Første Del af nærværende Fortælling er indført i 21de Bind af „For Hjemmet“; nævnte Bind, som desuden indeholder meget andet Læsestof, faaes portofrit tilsendt for \$1.00.

begribe, at det menneskelige Hjerte er saa aldeles fordærvet, og skjønt jeg lidt efter lidt har indseet det bedre, saa er det dog først idag gaaet op for mig med en forunderlig Klarhed. Naar den hellige Apostel Paulus, der staar saa høit over os, indbefatter sig selv, idet han siger: „At Kristus maa tugte os for at tilintetgjøre det ugudelige Væsen og de verdslige Lyster, og at han har givet sig selv hen for os, at han maatte forløse os fra al Uretfærdighed, og rense sig selv et Eiendoms Folk, der var midkjært til alle gode Gjerninger.“ Hvad skulle vi da sige om os selv? Og hvor overvældende forekommer mig derimod disse Ord om „Guds saliggjørende Naade“, han som er bleven Menneske for os elendige Skabninger, paa det at vi skulle leve viseligt og retfærdigt og gudeligt i denne Verden, forventende det salige Haab om den store Guds og vor Frelseres Jesu Kristi Herligheds Aabenbarelse.“

„Ja“, svarede Rudolf, „det er meget nyttigt at sammenligne sig selv med disse Kristi Vidner, derved lærer man bedre at erkjende sine egne Synder, og som det heder i Brevet til Hebræerne, „med Standhaftighed gennemløbe den os anviste Bane, idet vi se hen til Troens Begynder og Fuldkommer, Jesus.“ Jo mer man nedsender sig i dette Forbillede, i denne Naade, desto større Skatte finder man, desto uundtømmeligere synes den. Er det i det Hele taget ikke besynderligt, at man utallige Gange kan læse Skriftens Ord og tro at have forstaaet deres Mening, og pludselig gennemtrænger det os med et ganske nyt Lys, med en hidtil ukjendt Styrke, og man finder en Be-

tydning deri, som man før ikke saa?“

„Ja“, sagde Hildegard, „saaledes er det ofte gaaet mig, og jeg har da bebrejdet mig, at jeg før har været saa tankeløs.“

„Hjertets Kulde og Udsprethed er vist for en stor Del Skyld i dette“, vedblev Rudolf, „men det er hovedsagelig et Tegn paa den underfulde, guddommelige Visdom, som ligger i Biblens ensfoldige Ord, og som er det bedste Bevis for, at den hellige Skrift er aabenbaret af Gud, og ikke Menneskeværk.“

„Jeg vilde ønske“, tog Mathilde Ordet, „at jeg ogsaa kunde føle dette. Oprigtigt talt, er Biblen mig fremdeles en lukket Bog, uagtet jeg ofte har forsøgt at finde den Trost i den, hvormed I tale, og jeg er nu ogsaa overbevist om, at intet Jordisk kan tilfredsstille Sjælen fuldstændigt.“

„Du er ung endnu“, sagde Fru von Hellbringen, „og om ogsaa Gerhards Død var en af de tungeste Prøvelser, der kunde møde dig, saa har dette dog ikke knust dit Hjerte. Du hænger endnu for meget ved Verden, ved dens Trævlhed, ved dens Forhaabninger. Gud forlanger maasse endnu ikke mere af dig. Min Fader døde, da jeg endnu var ung — det var en stor Sorg, — men skjønt jeg var meget bedrøvet og i Begyndelsen troede, at jeg aldrig kunde blive glad mere, saa kom jeg dog meget lettere derover, end jeg kommer over Tabet af Gerhard. Jeg føler, at dette har løstrevet mig fra Verden og vist mig Veien til Himlen.“

Mathilde svarede ikke; hun syntes ikke, at Moderen bedømte hendes Sindstilstand rigtigt.

Rudolf forstod hende bedre.

„Du har endnu aldrig haft Veilighed til at fornegte dig selv“, sagde han. „Mangt et Hjerte er saa stolt og ihærdigt, at det ikke kan slippe sig selv, før det helt og holdent har lidt Skibbrud, — da først griber det efter den Haand, som Herren rækker imod det. Den lader sig ikke gribe, medmindre man længes hjerteligt.“

Mathilde rødmede; hun sølte sig truffen. „Jeg kan dog umuligt ønske, at jeg skal lide Skibbrud. Jeg tror“, vedblev hun i en let Tone, thi Samtalen var bleven hende for personlig, „at der gives forskellige Veie til det samme Maal.“

„Ja“, svarede Rudolf, „hver Sjæl anvises netop den Veie, der passer bedst for den, — men tilsidst maa de dog alle forenes paa den ene Veie — Kristus, han er Veien, Sandheden og Livet.“

Mathilde saa meget alvorlig ud. „Jeg er bange for, at jeg er af et ualmindelig haardt Stof“, sagde hun, „og maa vandre tunge Veie, før jeg kommer til den samme Tro, som J. Hvoraf kommer det vel, Moder, at alt dette falder mig saameget vanskeligere end Hildegard, vi ere jo dog Søstre, og have faaet den samme Opdragelse? Jeg tror, at Bibelen altid har været din kjæreste Læsning, Hildegard?“

Hildegard rødmede. „Maaske ligger det deri“, svarede hun, „at jeg altid har sølt mig hjælpeløs, og saa let blev ængstelig og bedrøvet, og naar jeg saa ikke vovede at klage min Nød for noget Menneſte, da gif jeg til den gode Gud og lærte ham paa denne Maade at kjende og elske som min bedste Ven.“

„Men jeg synes, du næsten altid har været munter“, indvendte Ru-

dolf, „uagtet det jo var en stille Munterhed; efter hvad du nu siger, skulde man tro det Modsatte.“

„Hun skildrer sig dog selv temmelig rigtigt“, tog Moderen Ordet, „hendes Freidighed var en Virkning af hendes Tillid til Gud, og jeg tror, at hun altid har levet i Kjærlighed til Gud; thi hun var altid den opmærksomste, naar jeg fortalte Eder bibelske Historier og glemte aldrig sin Astenbøn, som J ofte gjorde. Gerhard lignede hende heri mest“, tilspøiede hun med et Suk.

Det pinte Hildegard at være bleven Gjenstand for Samtalen; hun traf sig tilbage i Bindusfordybningen, hvor hun sad, og da Mathilde sagde: „J et hvert Fald er min Veie meget vanskeligere end Hildegards“, svarede hun ydmygt: „Ja, og naar du først forsøger, vil du snart bringe det videre, end jeg.“

Præsidenten kom ind, og Samtalen blev afbrudt. Han havde et aabent Brev i Haanden og saa ud, som om han ikke bragte nogen behagelig Efterretning.

„Jeg har faaet Brev fra Fætter Kurt“, sagde han til sin Kone, idet han satte sig hos hende; „han skriver, at han vil komme til os iovermorgen for at blive her nogen Tid.“

„Fætter Kurt?“ spurgte Fru von Helldringen forundret, „hvorledes falder han paa det?“

„Han siger, at han har maattet rejse til Berlin i Forretninger, og at han ikke kan negte sig den Fornøielse med det samme at besøge Helldringen. Han var saa nær, og jeg havde indbudt ham saa venligt i Høst. Det kan jeg slet ikke erindre.“

„Jo, Papa“, sagde Hildegard, „da han sagde Farvel, bad du ham om at komme igjen.“

„Da har jeg sagt det uden at mene det; han kan da nok tænke sig, at det er tungt for mig at se ham her.“

„Han tænker vel ikke saa dybt;“ sagde Mathilde spottende.

„Vis mig Brevet, kjære Otto“, bad Fru von Helldringen; „kan man da ikke paa nogen Maade slippe for ham?“

„Det tror jeg neppe“, svarede hendes Mand, „jeg maatte ellers være ligeud uhøflig.“

Hun tog Brevet og læste det. „Han skriver dog meget bestemt“, sagde hun beroligende, „han har vistnok fundet det ensomt i Machow; hans Forældre ere døde, og hans eneste Søster gift, det er saa naturligt, at han op søger sine Slægtninger.“

„Du ved at finde det Bedste ud af Alt, Amalie“, sagde hendes Mand kjærligt; „naar jeg har talt med dig, synes jeg, at jeg kommer til at se Alt fra den bedre Side. Nu, saa lad ham da komme; naar man sætter sig i hans Sted, kan man jo i Grunden ikke fortænke ham i, at han vil se sig lidt om her. Her gaa vi nu som Gjæster ud og ind, og snart komme Andre og udslette vore Spor; man kan ikke kjæmpe mod Naturens Lov.“

Mathilde forsøgte at adspredde Faderens alvorlige Tanker.

„Maa jeg saa se Brevet?“ spurgte hun. Moderen samtykkede. „En utydelig, gnidret Haand!“ vedblev hun i den samme ringeagtende Tone, hvori hun altid talte om Fætter Kurt.

„Men det er bestemte Træk“, mente Rudolf, „han ved vist, hvad han vil.“

„Det tror jeg ogsaa“, sagde Præfidenten, „og skjønt han just ikke er efter min Smag, saa maa jeg ind-

rømme, at han har mange gode Egenheder, han er paalidelig, brav, hæderlig i Et og Alt.“

„Vi ville jo nu saa Leilighed til at lære ham at kjende“, sluttede Mathilde.

Suledagene tilbragte Familien ganske for sig selv og med alvorlige Samtaler. Præsten tilbragte som sædvanligt en Del af Julen paa Slottet. Den gode Mand's rationalistiske Anskuelser blev undertiden slagne af Marken ved Rudolfs grundige Spørgsmaal og hans Gransten i den hellige Skrift. I saadanne Tilfælde forsøgte han at undvige med høflige Talemaader. „De vil vist blive en udmærket Jurist, Hr. de Beaufort“, sagde han blandt andet. „De forstaa fortræffeligt at behjælp de forskjelligste Synsmaader.“

„I Religionsager“, svarede Rudolf, „kan man dog kun gaa ud fra et Standpunkt; hvad enten man nu erkjender den hellige Skrift for at være aabenbaret af Gud, og af den Grund for at være fuldstændig sand, og tror, at det er vor Vildfarelse og Uforstand, som gjør, at vi ikke kunne forstaa den, eller man holder den for fremgaaet af menneskelig Visdom. Men i sidste Tilfælde forstaa jeg ikke, hvorledes man uagtet alle de Modsigelser, der stille sig for en saadan Tro, dog vil tillægge den saamegen Vigtighed, at man ombender hele Folkeslag, stifter Kirker og indsætter et særligt Præsteembede. I det mindste indrømmer man derved Fjenderne, fra hvem disse Overleveringer stamme, Visdommens Pris og Herredømmet over den civiliserede Verden.“

„De gaar til Yderligheder, min kjære Hr. de Beaufort, det gjælder

her, som i alle andre Ting, at den gylde Middelvei er den bedste. De havde ikke saa bestemte Anstuelser før, forekommer det mig.“

„Nei, det havde jeg vistnok ikke“, var Rudolfs alvorlige Svar; „jeg søgte vel ogsaa dengang efter ædle Skatte, og troede, at min Land af sig selv kunde frembringe den Føniks, der forespøvede den, som det Ideal, hvorefter den længtes; thi enhver, der ikke er overfladisk eller nedsjænket i dyriske Lyster, bærer dog en Aelse i sig om det tabte Paradis, som atter kan gjenvindes, kun at Enhver søger det paa sin Maade. Dinene ere som tilbundne, saalænge Gns eget „Jeg“ er den Gud, som man sætter paa Thronen — først naar det falder sammen, — kan Troens Lys trænge ind i Sjælen, og Forløseren drage ind i sin Helligdom.“

Rudolf talte med Begeistring; Fru von Hellbringen hørte med dyb Bevægelse paa ham. — Præsidenten havde høiet Hovedet og gjorde stiltiende det samme.

„Man mærker“, sagde Præsten og vendte sig til denne, „at vor kjære unge Ven, foruden sine Aners varme franske Blod ogsaa har arvet deres begejstrede Hengivelse for de Principer, hvorfor de ofrede alle jordiske Goder. Det er smukt, naar Ungdommen føler saa ædelt.“

„Jeg vilde ønske, at jeg ogsaa kunde gjøre det endnu“, svarede Præsidenten alvorligt, „men jeg frygter, at jeg er for gammel dertil, jeg kan ikke mere leve mig ind i andre Anstuelser.“

„Kjære Onkel“, udbrød Rudolf hurtigt, „er ikke tusind Aar som en Dag for Gud? Hvad Bægt ligger der paa, om man er ung eller gam-

mel, Dding eller Barn? Guds Land er almægtig og fuldkommen fri; han vækker, hvem han vil, — han lader sig ei sætte Grænser!“

„Men det er neppe rigtigt“, tog Præsten nu Ordet med Værdighed, „at unge Folk, der hverken have studeret Theologi eller have Erfaringer, dømme og tale om saa vigtige Ting.“

„De kan i mange Henseender have Ret, Hr. Pastor“, svarede Rudolf, „i det Overmaal af Lykke, som man føler, naar man har fundet Herren, taler man lettelig mer end godt er, — det have allerede mange erfarne Kristne sagt mig. Men man lærer dog ikke Troen som latinist Grammatik; den kan ingen afdisputere os, den maa blot erfares. Den er en guddommelig Gave, og naar den trænger ind i Hjertet, saa forvandler den alle dets Tanker og Følelser, undertiden pludseligt, undertiden lidt efter lidt. Kun maa Hjertet ikke lukke sig for denne den Hellig-Lands Naabevirkning. Herren fremstiller os jo Barne-troen som den, vi skulle stræbe efter. Hvorledes lærer Barnet det? I al Enfold, ved Daabens Naade, den Hellig-Lands Virkning, og fordi det tror, hvad der siges det, uden at tvivle, uden at sætte sin egen Forstand høiere.“

„De har vist Omgang med de saakaldte Pietistiske i Berlin?“ spurgte Præsten. „Derimod maa jeg, som Deres faderlige Ven, advare Dem; disse Folks Anstuelser kunne ofte give et let modtagelig Sind en skjæv Retning.“

„Jeg ved ikke, hvad de kalder Pietistiske; men de Folk, som jeg omgaaes med, ville ikke synes frommere, end de virkelig ere, og holde sig heller ikke for at være det, og ved hin Benæv-

nelle forstaar man vel det Slags Fjoll. De gjøre kun, hvad Paulus forlanger af enhver Kristen i Brevet til Colosenserne. De tragte først efter det, som er oventil, ikke efter det, som er paa Jorden."

"Rudolf", sagde Præsidenten advarende, da han saa, at Præsten sølte sig krænket; „du gaar for vidt. Jeg tænker vi lade den Sag fare. Hvad mener De om et Parti Schack, Groner?"

Pastoren gif gjerne ind derpaa. Rudolfs sidste Ytring havde virkelig krænket ham; han troede at være sig bevidst, at han ikke tragtede efter, hvad der var paa Jorden, og det, der var bleven sagt til Forsvar for Pietisterne, forekom ham dog som en Hentydning til ham selv, der havde fremstillet dem som Modfætning til sin egen Anskuelse. Han tragtede dog slet ikke efter jordiske Ndhelser; thi hans videnskabelige Studier kunde dog aldrig blive regnede til det. Han havde den ubehagelige Bevidsthed, at han havde trukket det korteste Straa, og da han holdt det for sin Embeds- pligt aldrig at blive Lægfolk Svar skyldig i geistlige Ting, saa bestemte han sig til at lægge de videnskabelige Bøger tilside for en Tid, for atter at studere den hellige Skrift grundigt. Derved haabede han at blive istand til en anden Gang at kunne belære Rudolf bedre og bevare ham fra de Afveie, hvorpaa han efter hans Mening var kommen ind.

Høitiden var forbi, og Dagen efter kom den ventede Gæst. Det var kort før Bordet, saa Enhver havde trukket sig tilbage til sit Værelse. Han blev ført til det Værelse, der var bestemt for ham, og Familiens

Medlemmer traf først sammen med ham i Spiseværelset. Han lod saa bekendt med dem og alle Omgivelser, som om han allerede hørte til der, og opførte sig overhovedet som en nær Slægtning. Rudolf havde ikke seet ham, siden han selv var en Smaagut, men han sølte en uforklarlig Modvillie mod ham; maaste laa det i, at Kurt slet ikke lagde Mærke til ham, eller i, at han, da Præsidenten som sædvanligt førte sin Hustru tilbords, gif hen til Mathilde og bød hende Armen paa en Maade, som om dette var noget, der alene tilkom ham. Fætter Kurts Selskab blev snart Rudolf temmelig ubehageligt, og denne syntes at føle en lignende Modvillie mod ham; de undgik derfor hinanden saameget som muligt. De vare ogsaa aldeles ulige Naturer, havde ganske forskjellige Interesser — den ene havde valgt det Mandelige med sin hele Sjæl, den anden ansaa Alt for unødvendigt, der ikke ligefrem kunde være nyttigt i det praktiske Liv eller forskjønne dette.

Rudolf søgte at overvinde sin Uvil- lie og tæmmede sin Tunge, da han var saa tilbøielig til at gjøre skarpe Bemærkninger om forskellige af Gæstens Ytringer. Han kunde ikke begribe, hvorledes Mathilde var istand til at tale saa livligt med ham, om hvem hun nyligt havde talt saa foragteligt. Fætter Kurt saa ofte paa hende med beundrende Blikke, som Rudolf ikke kunde udstaa, og viste hende mange smaa Opmærksomheder, der egentlig ikke ellers syntes at være hans Sag. Han fortalte Præsidenten om, hvorledes han havde indrettet sin Landhusholdning, og spurgte derfor efter forskellige øko-

nomiske Forhold i Hellsdringen. I dette Punkt vare dog deres Anskuelser noget forskjelligte, han fandt alle Præsidentens Anlæg for storartede, for vovelige, en Vebredelse, som denne mindst havde ventet, da han netop lagde an paa at gaa frem med stor Forsigtighed, Maadehold og Sparfommelighed. Denne forskjelligte Opfatning havde sin Grund i de forskjelligartede Forhold i de to Landsdele, hvor de hørte hjemme, samt tillige deri, at Præsidenten var meget mer alsidig end Kurt, der i Grunden var temmelig ensidig. Hvad han ikke selv havde erfaret, vilde han ikke anerkjende; det, han var voret op med, var ubetinget det bedste. Begge Herrerne bleve lidt hidfise; Kurt tog sig vel sammen, og Præsidenten traft sig tilbage bag en tiltvungen, rolig Værdighed; men Underholdningen var kommen ind i et galt Spor. Fru von Hellsdringen benyttede en Pause til at gjøre en Bemærkning om det deilige Winterveir, noget, som bragte Kurt i Ligevægt og gav ham Leilighed til at fortælle om nogle Jagtture, som han havde gjort i lignende Veir. Jagt var hans kjæreste Syssel, især Drivjagten, jo vildere og farligere den var, desto mer tiltrækkende. Mathilde havde Fornøielse af at angribe Parforcejagten og beskylde den for at være grusom. Han tog denne Indvending meget ivrigt og forsvarede livligt sin Jndlingsfornøielse. De kom snart ind i et livligt Ordskifte om Hare og Hunde og Behandling af Dyr i Almindelighed, men det ledede ikke til nogen Overensstemmelse; thi han gav ikke det mindste efter i sine Paastande, og hun vilde ligesaa lidt gjøre det, skjønt hun be-

handlede Sagen mer som en Spøg. Tilfaldt taug hun, fordi han undertiden saa paa hende med et Udtryk, der var hende pinligt, hun vidste ikke selv hvorfor.

Ved Kaffe kom Politiken paa Bane. Rudolf tog ogsaa Del heri og samstemte nu bedre med Fr. von Hellsdringen end før, skjønt denne vistnok fandt, at hans — ja endog undertiden Præsidentens — Anskuelser hørte formeget til det ortodokse-kirkelige Parti, til at de kunde forenes med hans funde Menneſteforstand.

„Med saadanne Grundsætninger“, sagde han, „komme vi ganske vist under Præstevældet, og det er det ubehageligste Uag af alle. Tilfaldt bliver Alt katholsk igjen.“

„Naar Konservatismen ikke er begrundet i en levende Kristendom“, svarede Rudolf, „er den som en Bygning, der er bygget paa sumpig Grund, der faar Revner ved første Leilighed, og aldrig er at stole paa. Den bliver da kun noget, der er fremgaaet af egenkjærlige Intereser, eller er simpelt hen betinget af Forholdene og vil aldrig kunne udrette noget Stort.“

„Det er sandt“, sagde Præsidenten bifaldende, „det var altid strenge Kristne, der kjæmpede for vor Sag og støttede den i Nødens Tid; de dumme flokkede sig da af sig selv om deres Faner.“

„Denne Erfaring kan jeg ikke bestride“, sagde Kurt, „men denne overdrevne Retning kan jeg kun betragte som et unødvendigt Onde; den hindrer al Glæde og alle Nydelsler, i det daglige Liv. I ethvert Fald er den ikke nødvendig for at gjøre et Menneſte til en god Kristen; det

tror jeg, at jeg ogsaa er, men jeg ha-
der al Overdrivelse."

Han sagde dette med uroffelig
Overbevisning, og Præsidenten le-
dede igjen Samtalen ind paa Dagens
Begivenheder. Politiken var hans
saavel som Fætter Kurts Yndlings-
emne.

Da Rudolf saa dem indvilket i en
ivrig Samtale herom, forlod han
dem og gik hen til Vinduet, hvor de
unge Piger sad, beskæftigede med sit
Arbejde.

"Hvad synes du om vor Gæst?"
hviiste Mathilde til ham, da han
haude taget Plads ved Siden af
hende.

"Ikke synderlig godt."

Hun lo. "Det var et meget kort-
fattet Svar! — Jeg kan ikke sige, at
jeg er enig med dig."

"Ja, det kunde man ogsaa mærke
ved Middagsbordet", svarede han i
den samme korte Tone.

"Hvad mener du dermed?" spurgte
hun rødmende.

"At det forundrede mig, at du
lyttede saa opmærksomt til, hvad han
sagde."

Mathilde syntes forbausset over
denne Beskyldning og over den Tone,
hvori den blev fremst. Noget stødt
svarede hun: "Du kan da ikke for-
Alvor tro, at Kurts Underholdning
har interesseret mig. Siden hvilken
Tid har jeg begyndt at have Inte-
resse for Parforcejagt og Lupin-
Dyrkning? Og andet har jeg ikke
hørt ham tale om. Men du ved,
jeg er nu engang ikke af dem, der
alene finder Tilfredsstillelse i Tanker
og Følelser; jeg maa ogsaa have no-
get af det praktiske Liv for at føle
mig vel. Det var ligesom en Hvile
for mig, efter alle den sidste Maa-

neds smertelige, knugende Tanker, at
høre paa dette prosaiske Snak, der
ikke angik dem det mindste. Jeg fore-
kom mig sat tilbage i tidligere, sorg-
løse Dage. Finder du det urigtigt?"

Hvorledes kunde Rudolf finde no-
get urigtigt, som Mathilde fortalte
ham med saa venlig Stemme og med
saa hjærtligt et Udtryk i sine smukke
Øine? Han var fuldstændig afvæbnet.

"Jeg tror virkelig, du trænger
til at føre et mere bevæget Liv",
sagde han hjerteligt. "Det er usor-
nuftigt at ville danne alle Menneſter
efter en bestemt Form, Noget, hvor-
til jeg maaste er vel tilbøjelig."

"Derfra maa vi bevare dig", sagde
hun spøgende; "jeg vil gjøre mig
Umage for, at du ikke skal komme til
at forstene i Ensidighed. Vil du
hjælpe mig, Hildegard?"

"Jeg er bange for, at jeg ikke kan",
svarede denne med et Smil. "Ru-
dolf imponerer mig for meget, saa jeg
vover slet ikke at gjøre ham Forestil-
linger; desuden er jeg selv ensidig."

"Hvad det angaar at imponere",
svarede Rudolf i den samme Tone,
"saa vil jeg vel ikke længe komme til
at have denne Nimbus om mig, idet-
mindste føler jeg mig selv daglig
mindre; men Ensidighed skal man
dog ei helt og holdent fordømme.
Naar den er det samme som en fuld-
stændig Forsagelse af Verden og
Omvendelse til Gud, og at man be-
tragter Alt fra denne ene Side, da
er den i alle Tilfælde det rette Stand-
punkt for Hjertet."

I dette Dieblis nærmede Fætter
Kurt sig til de Samtalende.

"Hvad tale I om?" spurgte han
Mathilde.

"Om Noget, der ikke interesserer
Dem", svarede hun med et Anstrøg
af sit gamle overmodige Lune.

„Hvorfor ikke?“ spurgte han forundret.

„Det hører ikke til det praktiske Liv“, sagde hun med et skjæmt Smil.

„Tror De, at jeg ikke har Interesse for Andet?“

„Det har forekommet mig saa.“

„Beltalende Ord fra visse Personer have en uberegnelig Indflydelse, Rufine.“

Hun lo. „Nu, naar De er saa galant, saa forsøger De Dem maaske i andre Ting. Jeg vil give Dem Veilighed dertil. Vi talte om Ensidighed; hvad tænker De derom? De ser, det var en meget unyttig, upraktisk Sag“, tilsvarede hun alvorligt.

Han dreiede Spidsen af sin Knebelbart mellem Fingrene. „Ensidighed? Hvorledes mener De det? — Ønsker De at høre en Definition af mig derover?“

„Ja; siden De nu er trængt ind i vor Hemmelighed, slipper De ikke, før end De har givet en Forklaring derover.“

„De er en Despot; men De har Magt til at beherske os med Lethed.“

Mathilde trak noget foragteligt Overlæben ibeiret og værdigede ham ikke noget Svar. Han fandt for godt at sige sig efter hendes Ønske og sagde: „Jeg tror, at Ensidighed er omtrent det samme som Stibindethed.“

„Det er ingen Definition“, svarede hun belærende; „det er blot en Sammenligning, Fætter Kurt; nu maa De igjen forklare Stibindethed. Men De maa belønnes for Deres gode Villie. Den bedste Løn er, at De nu ogsaa hører vor Mening om denne Egenskab, for at De kan kritisere os, ligesom vi Dem. Rudolf, du begynder.“

Rudolf havde med megen Misnøielse hørt Kurts Hentydninger om Mathildes Stjænhed. Hans Uvillie mod ham tiltog, og han havde gjerne forhindret Mathildes fortrolige Væsen ligeoverfor Gæsten. Men da det hos hende syntes at være saa afdeles uskyldigt og harmløst, frygtede han for, at han kun vilde komme til at jaare hende uden at forbedre Sagen og forsøgte derfor at overvinde sig og slaa ind i den samme Tone.

„Ensidig“, sagde han, „er efter min Mening den Mandsretning at ville tvinge Alting ind i de bestemte Grænser, der passe bedst med vor naturlige Tilbøielighed.“

„Du bliver vel atter den Grundsigte af os“, svarede Mathilde, „og Kurt kan have den Fornøielse at tildele dig dine Laurbær. Hvad mener du, Hildegard?“

„Jeg tror, det er den Bestræbelse, kun at vende sig mod et Maal, ligesom Blomsten kun kan komme til fuldkommen Blomstring, naar den kan aabne sine Knopper mod Solen.“

„Altsaa noget Godt efter din Mening; jeg tænker anderledes derom. Jeg vil kalde det Stræben efter at gjøre sit Jeg til Middepunkt og derefter at dømmе alle andre Folk og Ting, altsaa for en Frugt af Egoisme eller en vis aandelig Indskrænkethed. Jeg frygter“, tilsvarede hun leende, „at vi Søstre have givet en bedre Karakteristik af os selv end af Ensidigheden. Synes ikke du ogsaa det, Rudolf?“

„Jedermindste notale Ederes individuelle Anskuelser sig bestemt i Ederes Svar.“

„Men hvem kan frigjøre sig for dem?“

„Jungen Qvinde“, mente Kurt bestemt.

„Virkelig ikke?“ spurgte Mathilde, „og hvorfor?“

„Ah, Kusine, hvorfor skulle vi holde paa med unyttige Talemaader. Lad os tale om noget Reellere!“

„Jeg finder denne Gjenstand meget reel og anser det for meget nyttigt at erfare, hvorfor vi mindre kunne frigjøre os fra os selv i vore Anstuelser, end Mændene.“

Kurt var siensynligt i Forlegenhed med, hvad han skulde svare.

„J Almindelighed“, tog Rudolf Ordet, „se vistnok Mændene mere paa det Almindelige, Kvinderne paa det Særegne.“

„J Almindelighed, — det kan være; men du tilstaar, at der er Uudtagelser.“

„Ja“, sagde han smilende.

Hun var tilfredsstillt; Fætter Kurt syntes mindre at være det.

Efter en Pause gav han Samtalen en anden Vending. „Have I mange Naboer?“ spurgte han.

„Nei;“ svarede Mathilde; thi han henvendte sig altid kun til hende, som om Rudolf og Hildegard vare Bisper-Nøer, „der er næsten kun Embetsmændene i Egnen; Fader kommer sammen med dem i Forretninger, vi derimod sjelden. Den eneste nærmere Omgang er Officers-Familierne i Garnisonen, men i de sidste Maanedes have vi næsten ikke seet Nogen, dels paa Grund af Mamas Sygelighed, dels paa Grund af vor Sorg.“ Erindringen herom dæmpede hendes Stemme, og i sit Hjerter bebrejdede hun sig, at hun nylig havde talt saa overgibent.

Kurt bemærkede ikke dette.

„Det maa ofte være kjedeligt“, sagde han. „Jngen Naboer paa Landet, — hvad tage I Eder da for?“

„Na, mange Ting; jeg har endnu aldrig kjædet mig, skjønt jeg gjerne vil have Selskab.“

„Det kan endda gaa an for Damer“, mente Kurt, „de have altid et Haandarbejde, men for os! Naar man om Formiddagen har besørget sine Forretninger, spist til Middag, drukket Kaffe og læst Aviserne, saa har man endnu hele den lange Eftermiddag for sig. Hvad i al Verden skal man da tage sig for, naar man hverken faar Besøg af Naboerne eller besøger dem?“

„Skrive, læse, studere“, svarede Mathilde.

„De Bar Breve, som jeg har at skrive, ere snart færdige; til at læse er man ikke altid oplagt, og ingen Landmand kan fordybe sig i at studere; han maa altid være tilstede, ellers gaar det daarligt. Desuden har det aldrig interesseret mig.“

Mathilde vidste ikke Noget at svare ham; hun var med engang bleven kjed af hele denne Samtale. Hvad interesserede det i Grunden hende, om Fætter Kurt anvendte sin Tid nyttigt eller ikke? Hun fastede et Blik paa Rudolf for at gjette sig til, hvad han tænkte. Hans Ansigt havde et Udtryk, som var hende fremmed, som foruroligede hende; i ethvert Fald syntes denne Underholdning at være ham ubehagelig.

„Kom Hildegard“, sagde hun, „lad os gaa lidt ud i Haven, før det bliver mørkt; det ser ud til at være en dejlig Luft.“

Hildegard fulgte med Glæde denne Opfordring.

Fætter Kurt gjorde vel Mine til at ledsage de to unge Piger, men de vare ude af Øren, inden han fik tilbyde sit Følge; de tog i en Fart

Overtøi paa og løb ud igjennem en Bagdør.

„Al“, raabte Mathilde, idet hun, da de vare komne over Slotsbroen, trak Beiret dybt, „hvor ganske anderledes man dog føler sig i Guds frie Natur end sammen med Mennesker, der ikke have Sands for noget Høiere, og dog hænge fast ved det Udvortes.“

„Ja“, svarede Søsteren, „jeg føler mig ogsaa let og fri nu; jeg var ganske beklemmt tilfids. Se, hvorledes Skumringen daler ned over Sne-landskabet, og den ene Stjerne efter den anden kommer frem paa Himlen, man kan ikke andet end udraabe: „Herre, hvormange ere dine Gjerninger? Du gjorde dem alle viseligen. Jorden er fuld af dine Gien- domme. — Hvad er al menneskelige Birken og Higen imod den Salighed at føle Herrens Nærhed!“

„Du har Ret, Hildegard“, svarede Mathilde alvorligt. „I dag føler jeg ogsaa Noget deraf.“

„Ja, ikke sandt? Er ikke Ensomheden — naar Gud er med naturligvis — langt at foretrække fremfor at være sammen med Mennesker, hvor Han ikke er med?“

„Jeg tror, at du kan have Ret deri.“

„O, kjære Mathilde“, raabte Hildegard lættelig, „der ser du, du elsker og trænger til Herren, ligesom vi?“

Mathilde svarede ikke, men dersom hendes Søster havde kunnet se hendes Mine, vilde hun have bemærket, at de stod fulde af Taarer. Hun var meget bevæget. Gerhard's Billede — Sammenligningen mellem ham og den nuværende Arving til Høllbringen — der næsten altid paatrængte sig hende i Kurts Nærværelse, dertil den Tomhed, hun følte efter sin Sam-

tale med ham, havde gjort hende mere modtagelig end sædvanligt for Sjæle-Indtryk.

De to Søstre gik en Stund tause ved Siden af hinanden; da hørte de Skridt bagved sig og smuttede hurtigt ind paa en Sidevei for at undgaa enhver uvelkommen Ledfager. Men det var Rudolfs Stemme, der raabte efter dem; de gik ham glade imøde.

„Synes du ikke“, sagde Mathilde, „at Fætter Kurt havde kunnet fremstille sig selv som den bedste Definition paa Ensidighed. Thi han ser Alting blot fra en Side, den materielle.“

„Du taler jo, som om du var helt forarget, Mathilde.“

„Det er jeg ogsaa; — er du det maaske ikke?“

„Jeg? — aa jo, — tilbeds, — men du lod dog til at more dig ved at tale med ham.“

„Netop dette ærgrer mig mest. Jeg lod mig rive med af mit overgivne Lune, og bagefter føler jeg det Taabelige deri. Rudolf“, tilspøiede hun alvorligt, „tror du vel, at jeg nogeninde bliver fornuftig?“

„Kjære Mathilde“, svarede han meget venligt, „fornuftig er du nok, — det er ikke det rette Ord, men du mangler endnu den rette Guds Lands Tugt, som styrker Hjertet saaledes, at det kan modstaa Paavirkningerne udenfra og fra vort eget Sind. Men Han har begyndt sin Gjerning i dig, det mærker man netop paa denne Hjertets Uro, og hvad Han har begyndt, det vil Han fuldende.“

Mathilde gjorde ingen Indvendinger, hun taug, fordi hun var mere bevæget, end hun vilde vise. De gik tause videre, Rudolf mellem sine Ku-

finer. Det havde frosset, Veiene vare haarde, saa de kunde vandre Haven igjennem paa Kryds og Tvers.

„Jeg tror“, begyndte hun igjen en Stund efter, „at Selvfornegtelse er aldeles nødvendig, for at man kan gaa fremad i Kristendom.“

„Ja“, sagde Rudolf, — „at forsæste Kjødets — altsaa undertrykte de naturlige Tilbøieligheder, naar de hindre os fra at søge efter Herren — er et langt Skridt fremad paa den trange vei.“

„Men Hjertets naturlige Tilbøieligheder ere dog ikke urigtige. De kunne jo endog blive til Pligt for Exempel: Kjærligheden til vore Nærmeste.“

„Om saadanne Tilbøieligheder taler jeg egentlig ikke“, svarede Rudolf, „de ere fuldkommen berettigede, saa længe som de ikke ere stridende mod Guds Willie?“

„Men hvorledes skal man erkjende Guds Willie? Han aabenbarer sig dog ikke saa tydeligt for os, som i det gamle Testamente.“

„Ved at granske i den hellige Skrift og bede, vil man lære den at kjende. Den er ofte stik imod de naturlige Tilbøieligheder; derfor maa man prøve sig selv.“

De vare nu komne lige til Bolden og stode ligesom den Fløi af Slottet, i hvilken Bibliotheket laa. Gjennem de oplyste Binduer saa de en Skikkelse, som gik op og ned derinde. Det syntes at være Fætter Kuri. En besynderlig Aenselse betog Rudolf i dette Øieblik, det var ham, som om denne hidtil fremmede Skikkelse skulde indtage hans Plads her og fortvænge ham; men i næste Øieblik smilede han over denne Tanke, — det var vel blot en Indbildning, som kom af,

at hans Sind havde været i Bevægelse. Paa Tilbageveien talte de om forskjellige Ting; de Fattige i Menigheden, deres Bestræbelse for at hjælpe dem, de talte ogsaa om Rudolfs Liv i Berlin, og kom legemligt og aandeligt forfriskede hjem fra Spadserturen. De fandt de tre Herrer ved Kortbordet; Præsidenten saa noget træt ud. Fru von Hellbringen sad i Sofaen foran Kammeret og læste.

„Du kommer, som om du var kaldet, Rudolf“, sagde hun, „læs denne Beretning om Missionens Virksomhed for mig; mine Dine ere angrebne.“

Han tog den lille Bog og læste med dæmpet Stemme for ikke at forstyrre Herrerne; men det interesserede baade ham og hans Tilhørere meget. Da han sluttede, sagde han:

„Derjom jeg kunde vælge min Livsstilling, saa blev jeg Missionær.“

Hildegards Dine straalende. „Hvor det maa være herligt! Det er dog en stor Udmærkelse for den, som Herren kalder dertil.“

„Men forsjædelig vanfølsomt!“ mente Fru von Hellbringen. „Hvilke Savn, hvilke Farer!“

„Det er netop det Tiltrækkende derved“, sagde Mathilde. „I Kristendommen gaar det nu engang ikke frem uden Selvfornegtelse, og mig synes den lettere, naar den paatvinges os udenfra, end naar man skal lide og udfjæmpe Alt indvortes.“

„I ethvert Tilfælde forstjener den Sag, at man helliger den sit Liv, sjønt saa ere stiktede dertil“, svarede Hildegard.

„Hørn!“ raabte Præsidenten til dem, „ville I ikke synge iaften?“

„Det er egentlig fortidligt“, svarede Mathilde, „vi pleie først at gjøre det mod Slutningen af Aftenen, men dersom du vil det, kjære Fader, ere vi villige.“

Hun aabnede Hylgelet, og Hildegard tog Moderne frem. De havde indøvet: „Lover den Herre, den mægtige, Konge, med Gæde“, tresstemmig, og Tonerne lød smukt og opløftende.

„Hvad var det for en Sang?“ spurgte Fætter Kurt, da de endte.

„En af Sangbogen“, svarede Mathilde kort.

De sang flere Sange, men de syntes ikke at falde i deres Gjæsts Smag.

„Hvorfor synge I ikke kvikke Sager, Operamusik eller lignende?“ spurgte han Mathilde, da han førte hende til Aftensbordet.

„Vi ere ikke i Stemning til at synge muntre Sange“, var hendes afvisende Svar.

„Men de adspredte bedst sørgelige Tanker. Jeg holder overhovedet kun af munter Musik, især Dandsje.“

„Det gjør ikke jeg“, svarede Mathilde kort.

Kurt fandt vel, at hun var temmelig uelkørdig i dette Dieblis; men hendes stolte Mine klædte hende dog saa godt, at han ikke kunde faa sine Dine fra hende.

„Kvindelumet“, tænkte han, „men de ere tilgivelige, naar de forenes med Ungdom og Skjønhed.“

Saaledes gif Dagene med Fætter Kurt; efterhaanden vænnede man sig til ham. Præsidenten roste hans praktiske Blik og den forstandige Maade, hvorpaa han omgiffes sine Folk; Fru von Hellbringen fandt ham tæffeligg og fordringsfri. De unge Piger vare ikke saa fornøiede

med ham, endnu mindre Rudolf, der nu snart maatte stilles fra dem igjen. Nytaarsdag skulde han reise, og Afstedden blev ham tungere, end han vilde tilstaa; thi det syntes ham, at Fætter Kurt slet ikke syntes at tænke paa sin Afreise endnu.

Nytaarsaften gif Familien i Kirke, hvor der for første Gang i umindelige Tider blev holdt Gudstjeneste ved Aarets Slutning. Det skede efter Præsidentens Ønske, for hvem denne Dag var ualmindelig tung, og som derved ogsaa vilde forhindre de sædvanlige Forlystelser i Landsbyen.

Præstens Tale kunde vel egentlig ikke kaldes trøstefuld, men den bar Præget af hans dybe Medfølelse, med Præsidentens Sorg; han havde valgt den Text: „Alt Kjød er som Græs, og al Menneskets Herlighed som Græssets Blomster; — Græsset visner, og Blomsterne derpaa falder af, men Herrens Ord bliver evindeligg.“

Husets Blomst, Gerhards friske, unge Liv var sunket ned i Graven, men Guds Ord, som bestaar evindeligg, opretholdt de Trætte og Besværede. De søgte dog alle til Livets Kilde — om end den ene mere end den anden — og Herren tvæger de Dørfstende. Selv Fætter Kurt var idag alvorligere stemt og syntes tilbøieligg at dele den almindelige Stemning.

Om Aftenen fortalte han paa Opfordring af Fru von Hellbringen om sine Forældre, som han havde holdt meget af, og om sin Faders Død, han gjorde dette med mere Følelse, end de havde tiltroet ham, saa at den kvindelige Del af Selskabet fik en gunstigere Mening om ham. Til sidst blev dog Mathilde ærgerlig, da han sagde til hende:

„Men det er dog ikke godt, at fordybe sig formeget i sørgelige Grindringer. Man gjør sig kun Livet tungt og bliver ikke Sorgen kvit. Det er anderledes med gamle Folk, men De, lille Kusine, skulde ikke dvæle saameget ved sørgelige Tanker. De maa adsprede Dem, — muntre Selstaber, Dands og saadant Noget passer bedre for unge Piger; man bliver jo ellers gammel før Tiden.“

„Herom tænker jeg ganske, som min Fader“, svarede hun tørt; „jeg har slet ingen Øyst til at gaa i Selstab nu.“

„De hører dog ikke til de Frøomme?“

„Jkke endnu desværre“, svarede hun, forlod ham pludselig og satte sig mellem Forældrene, hvor der netop var en Stol ledig, og denne Plads beholdt hun hele Aftenen, saa at Kurt ikke kunde komme hende nærmere. Han sad stille ligeoverfor hende og betragtede hende ofte alvorligt; maaske grundede han paa, hvad der havde krænket hende, og hvorledes han kunde gjøre det godt igjen.

Den følgende Morgen tog Rudolf Afsted, roligere end han havde tænkt. Han saa, at Kurt var meget indtaget i Mathilde, men ogsaa, at det syntes i høieste Grad at mishage hende. Efterat denne Rival var dukket op, var hans egen dybe Tilbøielighed for hende, der var voxet med ham selv, ham klarere end nogensinde; men han havde altfor megen Vresfølelse til at udtale selv det mindste Ord, saalænge han ikke havde opnaaet en Stilling, som han kunde byde hende. Dertil kom, at han kun var fire og tyve Aar.

Alle savnede ham meget, undtagen Kurt, der ofte havde ærgret sig over

hans fortrolige Forhold til Mathilde og nu havde frit Spillerum. Vel kom der nogle unge Herrer i Sagsdagene, og han maatte se paa, at de alle bragte Mathilde sin Hylldning; men hun behandlede dem med fuldkommen Uegghylighed, om hun end undertiden spøjte og lo med dem. De vare ikke farlige. Han selv syntes elskværdigere, siden han ikke længer kunde sammenlignes med Rudolff, for hvis aandfulde, tiltrækkende Personlighed han vistnok stod meget tilbage, og naar man vænnede sig til hans noget hensynsløse Væsen. De to Søstre bleve efterhaanden mere venligt stemte mod ham. Det var ret hyggeligt at have ham til Selstab i disse ensomme Vintermaaneder. Han ledsagede dem hyppigt paa deres Spadserture, og de talte ofte ret ligefrem med ham. Kun søgte Mathilde saameget som muligt at holde ham i en vis Frastand; thi han antog ofte en fortrolig Tone, der saarede hendes fine Følelse, og som hun gjerne vilde undgaa. Hans beundrende Blikke vare hende især modbydelige — det var Noget, hun ikke var vant til, skjønt hun ikke var uimodtagelig for Hyldest. Han sølte sig mere og mere tiltruffet af hende. Først var det kun hendes Stjønhed, der havde tiltalt ham, og da han var i den Alder og den Stilling, hvori han fandt det passende at gifte sig, havde han tænkt paa sin Kusine; men nu kom han paa det Rene med, at han vilde vælge hende fremfor alle andre Piger. Vel gav hun ham ikke den mindste Anledning til at tro, at hun vilde bønnhøre hans Ønske; men han var overbevist om, at hun i dette Stykke var som alle andre Piger og ikke kunde afflaa et saa godt Parti

som Cieren af Machow og Arvingen til Hellsdringen. Han fandt det ganske passende, at hun var saa tilbageholden, og det gjorde hende kun interessanter. Gjærne havde han allerede nu erklæret sig for hende, men han fandt ikke Leilighed dertil; han traf hende aldrig alene. Tilfjeldt bestemte han sig til heller at skrive derom til hendes Fader, saasnart han var kommen til Machow. — Med denne Beslutning forlod han Hellsdringen efter et Ophold af fire Uger.

Han reiste strax efter Middag, og ved Kaffebordet dreiede Samtalen sig om ham. „Saa lidet velkomment som Kurts Besøg fra først af var mig“, sagde Præsidenten, „saa kjært er det mig nu, at han har været her. Naar man nu engang ikke kan se sin Eiendom gaa over til sine Børn, men sent eller tidligt maa overlade den til en Fremmed, saa er det dog idetmindste godt, at man ved, hvordan denne er. Og jeg maa sige, skjønt Fætter Kurt ubestrideligt er et temmeligt hverdagsligt Menneske, saa tror jeg dog, at Hellsdringen og dens Beboere ville saa det godt under ham.“

„Det tror jeg ogsaa“ sagde Moderen. „Han er i Grunden et godt Menneske, om end noget raa, og en elskværdig Kone kunde vist saa megen Indflydelse paa ham.“

„Det vilde da være en besynderlig Smag at gifte sig med Fætter Kurt“, bemærkede Mathilde.

Hendes Fader saa forskende paa hende. Skjønt han sjelden lagde

Mærke til saadanne Ting, havde dog Kurts lange Ophold været ham paafaldende, og Fætterens Opmærksomhed ligeoverfor Husets ældste Datter havde ikke undgaaet ham. Med Et var den Tante steget op for ham, at det vilde være ham en stor Trøst, om han engang i Tiden vidste Hellsdringen i Mathildes Hænder, men det faldt ham ikke ind at ville gribe ind heri. Desuden vidste han jo endnu intet bestemt om Kurts Hensigter. Han nøiede sig med at svare: „Saadanne Mænd som min Fætter blive ofte de bedste Egtemænd.“

„Der som Kurt var en sand Kristen, vilde han være meget elskværdigere“, mente Wildegard.

„J Biger gjør Jer altid for overspændte Begreber om Mændene; naar J først ere gifte, finder hver, at hendes Mand er den bedste. Jeg tilstaar, at Kurt mangler meget, netop i sin Kristendom; men hvem kan sige om sig selv, at man ikke ogsaa burde være kommen videre deri, end man er.“

Hermed sluttede Samtalen om Fætter Kurt, og de to Søstre udtalte blot senere for hinanden deres Forundring over, at deres Fader, der var saa ganske anderledes, syntes at være saa tiltalt af ham.

„Maaste“, sagde Hildegard, „stille vi for store Fordringer til Mændene. Gerhard og Rudolf have forvænneth os.“

„Og Fader ogsaa“, tilsvarede Mathilde.

„Ja, Fader ogsaa“, indrømmede Søsteren. (Fortf.)

Indsendt til „For Hjemmet“.

Et fund.

(Frit efter Goethe.)

Jeg gik i skoven
Med lystigt sind,
Jeg intet søgte,
Jeg gik blot ind.

Jeg plukke vilde
Den skabning skjøn;
Men den mig stansed
Med stille bøn.

Da saa i skyggen
En blomst jeg staa,
Saa lys som stjernen,
Med øine blaa.

Jeg grov omkring den,
Tog roden med,
Og fandt i haven
Et prægtigt sted.

Jeg der den planted,
Og nu den staar
Med krans og grene
Hvert Herrens aar.

Smaa historier.

(Af D. Funck).

I. Smaa Fiender, store Farer.

En Dag dampede jeg med min Familie over Søen*) til Dreibergeren. Under en frisk Bris gik der Bølger høiere, end jeg havde anseet det for muligt i det Vand. Med hvide Skumhoveder dansede de lystigt i Solskinnet omkring Darrpaaaden. Børnene hoppede, jubede og frydede sig omkap med Bølgerne, og mit Hjerte var saare lidet oplagt til nogen alvorlig Betragtning. Alligevel var vor Dampskibsfører kaldet til at lodsje mig ind i et aandeligt Farvand. Da vi var de eneste Passagerer, saa havde den brave Mand allerede tidligere venligt givet sig af med os og fortalt os Mangt og Meget om Himmel, Jord og Vand.

Nu var vi midt ude paa Søen, og han pegte med Haanden bethdningsfuldt mod Vest. „Ser De, derhenne var det, Vaaden kantroede; det kostede stor Møje at redde dem; paa et hængende Haar var de allesammen druknede, og En kom, som De ved, heller ikke mere oven Vandet igjen.“ Jeg vidste intet. „Hvad var det, som kantroede. Hvem var næsten druknet? Hvem druknede virkelig?“ saa spurgte jeg nysgjerrig og fik følgende Fortælling:

„For to Somre siden var der her i Zwischenahn nogle Sømand i Besøg. Det var Mænd af ægte Slag; de forstod sine Ting tilbunds og frygtede ingen Djævel. I alle Verdens Havne havde de prøberet, hvordan Saltvand smager; mange Farer havde de haft at staa i, fra Storm og Søl, fra Braat og Brand var de

*) Zwischenahn: Søen i Oldenburg, en liden Sø, som man kan gaa rundt i et Par Timer.

nu slupne helsefindede hjem. Og disse gamle Sømand skulde lide Skibbrud paa vor lille Sø! De leiede sig en Seilbaad en Dag i uroligt Veir: Man vilde ikke netop forhindre dem, men bad dem dog indtrængende at tage med sig en Mand, som var kjendt paa denne Sø; thi ogsaa Zwischenahneren har sine Griller og Nykker og kunde let, om Vinden sprang om, bringe dem i slem Knibe. Men det lo nu bare hine prøvede Skulder af og spottede over dette tamme Farvands Orkaner og Braadsjøer. De vilde ikke høre om nogen Fare og trodsede paa at ville seile alene. Og hvad skede? Kort at fortælle, Vinden sprang pludselig om, og hine, som havde spottet Fareren, blev overmandede af den. Baaden kantrode ganske uformodet; alle havde været fortabte, om man ikke skyndsomt havde bragt dem Hjælp fra Land af. Men En omkom alligevel. Her i denne Sø druknede han, som lykkelig havde bestaaet saa mange Storme og Farer. Ja, det var en dygtig Sømand, en prøvet Styrmand, men han skulde ikke have foragtet de smaa Farer her."

Saa talte vor Kaptein, ret og slet, uden at ane, at han havde holdt en Forelæsning for mig. Derpaa fulgte en lang, hvinende Piben; thi vi var ankomne til Dreibergeren. Men for mig „paa Vinden pludselig fra en anden Kant" end før. Allehaande Tanker bevægede sig i mig, og jo længere jeg fordybede mig i dem, des alvorligere blev jeg stemt. Jeg huffede paa hin tapre preussiske Grenader, som havde været med i Krigene fra 1864—71 og staaet forrest i Rækken i de frygteligste Slag.

Han havde lugtet Krudtet i tre Rige og seet manganen tro Kamerat falde til Høre og Benstre. Ogsaa han selv havde faaet gjøre for nært Bekjendskab med en dansk Kugle, og et fransk Sværdhug havde givet ham et svært Saar i Benet. Men alligevel kom han rask og sund hjem igjen, ja freidigere og friskere, end han før havde været. Som han nu derhjemme gaar og spadserer med sine Benner, stikker en ond Flue ham i Haanden paa et Sted, hvor han netop, mens han plukkede Bringebær, havde revet sig ganske lidt i Huden. Han ler af sit Følge, da de raader ham til, at han maatte lade det stakne Sted brænde ud. Hvordan gif det? Denne Mand, som lykkelig var bleven reddet fra saa mange truende Dødsfarer, — denne Mand, som ikke var buffet under for de sværeste Saar, han døde af et Fluestik; en Blodforgiftning gjorde pludselig Ende paa hans Liv. De svære Saar havde han havt alvorlig Omfarg for; derfor kunde de blive lægte; men hint lille Saar havde været ham for ubetydeligt; han havde ikke villet bryde sig noget om det, og saa blev det ødelæggende for ham.

Og hvor manganen Pilegrim, som vandrede gennem farlige Egne, er lykkelig undsluppen alle Farligheder. Og nu er han stegen ned paa Sletten; sorgløs drømmende drager han sin Bei; han kan jo lade Fødderne gaa, som de selv vil. Og se, der snubler han over en liden Trærød, falder og brækker Armen. For Røvere og vilde Dyr og for at styrte i frygtelige gabende Afgrunde har han omhyggelig vogtet sig og er derfor undsluppen al Fare. Men for de smaa Rødder har han ikke taget sig

iagt, fordi de var ham altfor smaa, og just derfor er de blevne ham til Fordærvelse.

Men J, som læse dette merker Eder denne Bignelse! Hvor let gaar det ikke med den Kristne ligesom med Grenaderen, Pilegrimen, Sømanden! Jeg antager, du ved, hvad Omvendelse er, du er virkelig overbevist om, at Synden er Folkenes Fordærvelse og din Fordærvelse; du har i dit Indre brudt med den vantro Verdens Aand, som gjør et Liv med Gud umuligt, du har i dit Indre brudt med din Egenkjerlighed, Sandselighed, Egenretfærdighed og Egenvilie. Du hader Mørkets Gjerninger, og hver Menneskekjender mærker, at det er blevet noget Nytt med dig. Du kan altsaa ikke mere løbe med den store Hob; mangen tung Kamp med dine onde Lidenskaaber og den hemmelige Lyft og List har du trolig kæmpet og ogsaa i det Hele taget havt Overhaand. Din største Vængsel og din høieste Stoltthed er at være et Guds Barn, du har og ogsaa grebet Jesum Kristus i levende Tro og fundet Anfergrund for din Sjæl der, hvor han har lagt Grunden. — Alt dette antager jeg; det er store Ting, hvad jeg her antager; forst vel efter, om det passer paa dig! Men jeg antager det nu engang. Du er altsaa i den Stand, som jeg her har beskrevet. Det er godt; men Et er ilde: Du er for snart bleven særdig og sikker, du har for snart lagt fra dig din nye Rustnings Vaaben. Det synes dig umuligt, at du igjen skulde kunne falde tilbage i dit gamle Sind, at du igjen skulde komme ind i Forfængelighedens Trældom. Netop dette er din Fare. Den, som mener at

staa, se til, om han virkelig staaar, og den, som ogsaa virkelig staaar, se vel til, at han ikke falder. Hver Kristen er kun sikret saavidt, som han forlader sig paa Gud og mistror sig selv; — kun sikret saavidt, som han paa den ene Side har sin uroffelige Fæstning, sin stadige Udgang og Indgang, i den trofaste forbarmelsesrige Gud, i den Frelse, som han i Kristus bereder os, — og paa den anden Side, nemlig med Hensyn til sig selv, vaager og beder, at ikke den endnu vedhængende Synd maa blive til herskende, samt trolig kæmper for, at ikke uanselige eller vel endog fromt udseende Smaafiender skal trænge ind og faa Magt over Sjælen. Ogsaa her heder det „at være tro i det Lidet“, — ikke at agte de uanselige Fiender ringe, men esterspore, opdage, bekjæmpe dem indtil Blodet. Sær det ikke, saa kan Vandringsmanden nær ved Maalet paadrage sig et svært Fald ved smaa Rødder, saa kan den, som har seiret i store Slag, blive forgiftet ved et Huestik, saa kan Sømanden, som er reddet fra taarnhøje Havsølger, lide Skibbrud paa den lille uskyldige Indsøes Bønde.

„Hvad mener du nu egentlig med din Advarsel? Udtræk dig nøiagtigere og tydeligere!“ saa spørge og begjære kanske somme Læsere. De fleste er derimod forhaabentlig allerede fordybede i stille Eftertanke, fordybede i sig selv, og en og anden har endog allerede faaet Tag i en af de „smaa Rødder, som fordærve hans Hjertes Billaard.“ Dog, vi ville tale uden Billede. Efterat et Menneske i Omvendelse og Tro har vendt sig til Gud, bliver der dog smaa Lev-

n i n g e r tilbage af det gamle Sind og Liv. De har undgaaet dig, eller det syntes dig ikke Umagen værdt at tage fat paa dem og udrydde dem, de skulde lidt efter lidt, mente du, forsvinde af sig selv. Netop som for- dum Israels Hørn, dels af overmo- dig Seiersfølelse, dels af ond Do- venstab, dels af falsk Blødagtighed forsmaaede at forfølge de smaa Re- fter af Kanaaniterne til deres skjulte Smuthuller og affides Gjemmeste- der. Og hvad blev Følgen? Jo, at de smaa gamle Refter lidt efter lidt blev til nye store Magter, de smaa Fiender til mægtige Fiender, som paa tusinde Maader plagede, trængte, undertrykte Israel, ja bragte det til Fordærvelsens Rand. — Vigesaa med de smaa Levninger fra det gamle Liv — det er den ene Fare. Men den anden Fare ligger deri, at der just i den nye Kristenstand, i de der- ved opstaaede nye Livsforhold og Livstilstande voger frem ganske nye Fredsforstyrre- re, hvilke, som det bedst sømmer sig hos en from Mand, ogsaa ifløde sig en from Dragt og indsnige sig og indsmigre sig i en Ulykts Engels Skikkelse.

Se f. Ex., hvad de smaa Levnin- ger angaar. Jeg sætter, du af Na- turen har en sandelig Tilbøielighed, lægger i høi Grad Vægt paa Mad og Drikke og alt det, som man kalder Livets Befageligheder. Men denne Skrøbelighed er aldrig bleven dig rigtig klar som en Skrøbelighed, heller ikke dengang, da du omvendte dig til Herren. I de Kredse, hvori du levede, hørte denne fine Sandse- lighed og Nydelssyge med til To- nen, og det syntes dig ogsaa ganske i sin Orden. Paa alleflags Maader har nu Guds Mand villet føre dig til

Erkjendelse af denne Fare, men du har ikke hørt hans stille Raaminde- ser, fordi det ikke faldt dig beleiligt at høre dem. Mere og mere rodfæ- fter saaledes dette sandkelige Drag sig hos dig; du bliver paa finere Maade en Bugens Træl; du kan slet ikke tænke dig Livet mere uden disse og hine Nydelser, er fangen i Stab- ningen og — ja kommer en Dag, da Gud paa engang berører dig alle disse Ting, kan hænde ved Tabet af din Formue eller ved legemlig Li- delse. Og se, da kantrer dit Troes- skib. Du maa erfare, at din ind- vortes Livsgrund falder overende med det samme, at du ikke kan lade dig nøie med Maaden, men ubevidst havde levet dig ind i, at du maatte have dette og hint af jordist Ulyst og jordist Ulykke med. Sammen med din „Ulykke“ falder din Troes Grund- vold, fordi du havde ladet disse to slynge sig ind i hverandre. For- stemt, forladt, gudløs, trøstesløs, hjælpeløs staar du der, og med din meget priiste Kristendom er det intet bevendt.

Eller du — jeg mener nu en anden „du“ — altsaa du har i dit gamle Liv næret en dyb Uvillie mod dette eller hint Menneske, kan hænde mod din Stedfader. Jeg antager, din Stedfader havde virkelig behandlet dig ukjærligt og uretfærdigt, men Guds Mand overbeviste dig om, at hans Maade kun kan blive dem til Del, som af Hjertet tilgive alle sine Medmennesker, og at der ingen Und- tagelse er fra den Regel. Saa gjorde du dig ogsaa en Tid virkelig alvorlig Flid for at komme i det rette indre Forhold til din Stedfader. Men nye Uretfærdigheder og Haardheder, som vederføres dig, overbeviste dig

om, (saa siger du), at du aldrig kunde komme til nogen sand indre Forsoning med denne Mand. Den onde lille Levning af Uvillie mod dette ene Menneſke blev tilbage i din Sjæl; den fik blot et fromt Anſtrøg, den blev nu betegnet som et af Gud paaſagt „Kor.“ Du kjæmpede ikke mere mod hint indre Nag, og ſaaledes vogede det uformerket; men efterſom det vogede, aſtog ligesaa uformerket din Frimodighed til Bønnen. Dit Liv med Gud kjølnede mere og mere, og af hele Kriſtendommen blev der ikke mere tilbage end den fromme Bekjendelse, fromme Former og fromme Gjærninger uden Aand.

Endnu et tredie Exempel. Jeg ſætter det Tilfælde, at du har af Naturen alleſlags Gaver, ſom gjør dig meget afholdt fornemmelig i det ſelſkabelige Liv. Sæt, at du er en Pige, begavet med Elſkønhed, Ynde og Elſtværdighed eller med en herlig Sangſtemme, eller en Mand, der formaar at fornøje en ſtor Kredz og at begeiſtre et helt Selſkab med aandsfulde Taler. Hvem ſtulde ikke i Taknemmelighed glæde ſig over ſaadanne Gaver? At bidrage noget til ſand Optrivſſe af det paa ſaa mange Maader trykkede og hjertebedyngede menneſkelige Samfund kan ogſaa være et Arbeide i Guds Rige. Men her heder det at vaa ge. Hvor let ſter det ikke, at du paa Grund af dine Gaver bliver revet ind i en Hvirvel af bruſende og beruſende Selſkabelighed; — at du bliver ſtolt over Biſaldet, behageſyg og opblæſt. Du behager dig ſelv ſaa vel. Wiſtnok udtrykker du dig nu, efterat du har lært at kjende et høiere Liv, ganske anderledes end forðum, naar man

overføjer dig med Biſald. Du siger, — og du siger det uden Hylleri — at, det er jo ene og alene en Gave fra Gud, intet andet end Naade; Gud alene tilkommer Æren. Smid- lertid ſtræber du dog derefter, ja du griber begjærlig derefter. Og du tilbødte unge Pige, du tilbødte unge Mand, ſkomme ſaa ofte i Selſkab, at det indre Livs Alvor, den indre Selvfordybelse og Stilhed, Lyſten til Forening med Gud i Bønnen og til Gudsordets ſimple Koſt lider mere og mere derunder. Du har ikke ſaaet Dinene op for Faren, medens den var liden, og den er bleven ſtor; med Et, ved en eller anden ubetydelig Begivenhed, maa du nu med Forfærdelſe erkjende din hele indre Ruin. En Gudsmand giver med Kette denne Formaning:

„Kjæmp alvorlig nu, Guds Naate
Søger at forbedre dig,
At din Aand ſig lader raade,
Og fra Jorden letter ſig!

Troſkab, er den ellers ægte,
Holder ſig i Kriſti Spor,
Altid iærdig til at ſegte
Mod den Ondes Magt og Word.“

Diſſe ſidſte Ord tyde ikke blot paa gamle Reſter, men ogſaa paa nye, forhen ukjendte Fiender og Fredsforſtyrretere, ſom netop da nærme ſig Menneſkehjertet, naar det har ſtillet ſig i Jeſu Tjenefte. Saaledes har jeg kjendt en Mand, ſom tidligere paa ſin Iobbundne, ſarjæiſke Naade havde arbeidet ſig ſelv ſønder og ſammen for ved egen Kraft at gjøre ſig hellig og fuldkommen. Da lyfte for ham, medens han ſad modløs paa ſin egen Retfærdigheds Ruin, Ordet om den frie Naade og om

Retfærdiggjørelse ved Troen. Han blev salig i et nyt Liv. Men Djævelen skjulte sig bagensfor. Medens Mennesket ved Guds Naade kun faar en ny Grundbold og ny Kraft, Lys og Trøst til en alvorlig Kamp mod Synden, gaar det ikke sjelden saa, og saaledes gif det ogsaa med denne Mand, at han tabte i sædeligt Alvor. Naaden blev for ham et Skjul — ikke for aabenbare Laster, men dog — for et hemmeligt Væfveri med Synden. Han begyndte at føre den gamle Adam, som jo skulde være sat paa Proscriptionslisten, til Regning, hvad der var hans eget Verf, og han trøstede sig med, at vi jo kun af lutter Naade kunde blive salige, og at vor Synd kun tjente dertil at stille Naaden i et saa meget herligere Lys. Enden blev et vildt Syndeliv!

Eller — jeg vil nu heller igjen sige „du!“ — du er inden din nye Naadestand med Rette bleven vis paa, at en Kristi Discipel ogsaa skal være et Vidne om Kristus, en Evangelist. Nu har du en lykkelig, naturlig Naade at paavirke Andre paa og at stille dem Sødheden af Livet i Gud indtrængende for Die. Jeg antager, at du har haft en paafaldende Fremgang; der er bleven talt derom i de kristelige Kredse. Du længes efter større Resultater, naturligvis kun — „for at vinde Sjæle for Herren.“ Saa siger du og merker ikke, hvor gjerne du selv vil glimre dermed og blive stor i de Frommes Kredse. Og for at naa dit Maal, affvækker du umerkelig Kristendommens Alvor; gjør den smale Sti bred, gjør den trange Port til en slagmykket Vreport — fort, du gjør Kristendommen smagelig, saa at den maa behage alle forstandige Mennesker, faar ud en

allertjæreste af Verdens Kristendom, som Per og Baal roser, finder opløst og fornuftig og — ganske umerkelig kommer du ud af de indre Kampe og Arbeide. Du vover ikke mer at slaa dit Die op for at se paa Jesus; thi en indre Stemme siger ganske sagte til dig, at han kun med Sorg ser ned paa dig.

Bliv ikke vred, om jeg taler endnu engang! Af, der er altfor saa af de sande Venner, og mange Kristne vil have Erfaring om det, som nu skal blive sagt. Altsaa, Gud har fundet for godt at føre Eder gennem dybe Taarestømme. I forstod ogsaa hans Hensigt og kjædede, om end under hede Taarer, hans Haand. Derfor laa I ikke under; nei tvært om, Sorgens Tid blev for Eder en velsignet Tid som aldrig før, og midt under de bitreste Smerter for Sjæl og Legeme har I, som aldrig før, vundet Erfaring af den himmelske Verdens Kræfter og Magter. Men nu nogle Aar efter, — maaske er den hos denne eller hin Læser netop nu forhaanden, — kom en Tid fuld af Fortrædeligheder og smaa Bekymringer. Mange smaa Uregnelser i dit Hus eller din Bedrift, i dit legemlige Liv en uafbrudt Række af smaa smertelige Hindringer; — det er ubetydelige Bagateller i Sammenligning med de tidligere Sorger, Nyggestik i Sammenligning med hine Sværthug. Af, desværre, disse smaa Anfegtelser er dig for smaa, til at du gennem dem skulde lade dig drive til større Narvaagenhed og til en inderligere Tilslutning til din Frelser og Konge. Du gjør dig det ikke klart, men i Virkeligheden er det dog saa: du afleder hine store Sager direkte fra Guds Haand, men disse

smaa fra ulykkelige Tilfældigheder. Og saa synker du dybt ned i Tristhed og Tomhed. Du bliver bestandig mere og mere hidsig, nervøs, forstemt og sløv; du bliver opfarende ligeoverfor dine Husfæller, kold ligeoverfor dine Medmennesker, uden Fred i dig selv og altid mere fremmed for din Gud! Dit Troesløb, som lykkelig har sejlet gennem Scylla og Charybdis, fordi Guds Haand førte Roret — det lider Skibbrud i hine smaa forførende Bølger. En Lykke, at Guds Trofast ikke ophører med din; men om du end ikke ganske gaar under, gaar det dog fra nu af gennem tunge Smertes, og blandt dine Medmennesker har du fordærvet meget for Tid og Evighed.

Saa lad de erfarne Søfolks Ulykker (de, som gik under paa Zwischenahnersøen) blive en Vignelse for os og formane os til at tage alvorlig fat paa de „smaa Rester“ og advare os, saa vi ikke foragte de „smaa Fiender“, men altid staa paa Vagt, saa sandt som Høfler, Elefanter og Løver ikke er saa farlige for en vaagen Mand som smaa Skorpioner for den sovende. Vi vil (som David formaner) „bære vort Hjerte i Hænderne.“ Ligesom man bærer et kostbart Fad omhyggeligt, og samtidig agter vel paa Veien og vaager over sine Skridt, ligesom man ikke bærer det paa Hovedet, heller ikke paa Ryggen, men i Hænderne, saa at man kan se det med Øinene og ængstelig bevare det for ethvert Stød og Slag — ganske saaledes skal vi gjøre med vort Hjerte. Thi i den ganske Verden gives intet saa kostbart som dit Hjerte, fordi Gud selv vil gjøre det til sin Aands Tempel. Og den, som lægger det vel paa Sinde, han vil

spare sig mange Taarer, og der vil falde mange Himmelblomster i hans Skjød; han vil derfor heller ikke kritisere Redskriveren af disse Blade, omendstjont han er begyndt at prædike lidt.

Men derfor skal der ogsaa nu følge en interessantere Historie.

II. Sjælredderen.

Endnu engang fører jeg Læserne til Zwischenahn og endnu engang ud paa Søen. Det var i Aaret 1875, strax efter Pinte, at jeg under en Præstekonferents der besluttede en Eftermiddag at foretage endnu en Fart over Søen. Foruden mig samlede sig lidt efter lidt endnu 20 Personer paa den lille Dampbaad; de var mig samtlige ubekjendte. Vi maatte vente længe paa dens Afgang, fordi vi i Begyndelsen ikke var mange nok til at bestride Omkostningerne ved Reisen. Saa stod vi da i enkelte Grupper paa Dækket og saa ud i Luften. Nogle Herrer underholdt sig med hverandre om Dampbaaden „Schillers“ nylig indtrufne Undergang. Stræffeligt nok maa det være gaaet til ved den Leilighed, men Herrerne fortalte om Scener, som visse lig hørte til Fablernes Rige; for visse Folk kan endog det mest haarreisende aldrig blive stræffeligt nok; de maa altid farve det endnu fortære.

Sandsynligvis var det paa Grund af disse Legender eller af de truende Uveirskyster, som endnu stod paa Himlen, at en ængstelig udseende Passagerer spurgte Kapteinen paa vor lille Dampbaad: „Kaptein, har vi en Redningsbaad i det Tilfælde, at der skulde tilstøde os nogen Ulykke paa Reisen?“ Smilende svarede Zwi-

Schenahnerhavets Behersker: „En Redningsbaad har vi vel ikke, men vi har nede under Dækket en god Sjæleredder.“ Saa talte han og gik derfra saa langsomt, som man kunde gaa paa Dvergestibet. For mig var Meningen af hans Ord dunkel og ikke mindre for enkelte andre Reisesolleger. Thi den ene luffede sin Mund op og sagde: „Hvad har vel Manden ment med Sjæleredderen? Visjelig har han en Præst siddende nede i Kabytten! Men, du Alverden, hvorledes skal han hjælpe os?“ „Præsterne plager En nok tillands“, svarede en tnybygget Vinhandler. „De vil forhøjbentlig blive os fra Livet paa Søen.“ Naturligvis fortrak jeg ikke en Mine for at lade Sandheden have sit Løb. „Forstaar I da ikke“, saa belærte en Tredie, som saa ud omtrent som en Hestehandler, „forstaar I da ikke, at Kapteinen er en Pietist; jeg vædder om sex Flaasker Ol, han har med Sjæleredderen ment en Bibel.“ Oprigtig talt var jeg selv ikke saa langt fra denne Mening. Thi Zwischenahner-Sømanden havde sat op et saadant høitideligt, siffigt Ansigt, som man ikke sjelden faar at se i visse „Battes“ Kredse. Til sidst forklarede en Herre, som allerede længe med Møje havde søgt at holde tilbage en haanlig Latter og havde sat op en ægte Raifasmine, som om han vilde sige: „I ved Alle tilfammen ingen Ting!“ — denne sidste forklarede os altsaa, at man ved en „Sjæleredder“ forstaar en tyk Ring af Rork og Seildug. Denne kaster man ved indtræfende Ulykker overbord og henved 6 Personer kan ved Hjælp af den holde sig over Vandet. Dermed var denne Samtale tilende og jeg havde igjen lært et Stykke Verdensvisdom.

En Time senere, efter at vi havde gennemstrejft Dreibergen = Alperne i alle deres Høider og Dybder, sad vi foran det derbørende Hotel, saa mange af os, som var komne med „Puck“ (i: Dampstibet). Jeg havde sat mig for mig selv for at læse Danstien Kierregaards „Anvisning til Selvprøvelse“ (som for dem, der vil og kan fatte den er en gylden liden Bog). Altsaa jeg vilde virkelig læse — ikke læse blot for et Syns Skyld og i Virkeligheden beslutte, hvad mine Reisesammerater fortalte hverandre. Men hvad kan det hjælpe, naar de pratede saa høit, at jeg ikke kunde læse og maatte høre. „Kjære Fætter“, saa spurgte en munter ung Pige med skarp østfriisk Accent Hestehandleren, — kjære Fætter, hvad var det for en Samtale, I nys havde paa „Puck“, om reddede Sjæle —?“ Leende svarede denne. „Talen var ikke om reddede Sjæle, men om Sjæleredder“, og nu fortalte han, hvad vi allerede ved. „Men, for Himlens Skyld“, stønnede en ældrende Dame, som mindst talte sine 66 Somre, og som altid nok kunde haft Behov at anvende nogen Omhyggelighed paa sin Sjæl, „men hvorfor kalder man en saadan Tingest en Sjæleredder? Sjæl — altid Sjæl! Hvad hjælper Sjælen mig? Legemet er det jo, som skal blive reddet! Det har god Tid med Sjælen!“ og hendes Gemal svarede: „Det synes jeg ogsaa“, og efterat han havde talt disse store Ord, tog den kjække Mand et dybt Drag af sit Ol, — „det synes jeg ogsaa“, sagde han endnu engang, efter at have tørret Skummet af Munden, — „og Sjælen vil vel komme efter, naar vort kjære Legeme først helt og holdent er praktiseret ud af Vandet.“ „Det er

til at væmmes over (forsikrede nu hin unge Dame) at man altid igjen maa høre dette Snak om Sjælen. Hvem har da nogenfinde seet en Sjæl? Da priser jeg Kjøb og Blod og saadant Noget." Alle lo over disse aandrige Bemærkninger. En ung smuk Pige har det jo, som man ved, meget bekvemt med at være aandrig og vittig. Men Fættteren sagde nu med en affekteret høitidelig og „pastoral“ Tone, medens han satte op et ægte Bedemands-Hjæs: „Nu min bedste Ziens, en Sjæl maa der dog gives; tro mig i det! Men om den skulde blive tilbage i Vandet, saa vilde det jo ikke være saa galt fat. Den kunde jo begive sig paa Sjølevandring og gjerne for mig for et Aarhundrede fare ind i en Gjedde.“

Her blev Underholdningen afbrudt paa en høist ubehagelig Maade. De mørke Skyer, som stod paa Himlen, havde allerede oftere ladet høre en fjern Buldren og Rullen. Umerkelig var de komne nærmere og ganske nær og pludselig løb et saa frygteligt Tordenslag, at vi alle forstrækkede for sammen. Det var nu, som om Firmamentet stod i Flamme; Lyn fulgte paa Lyn, Brag paa Brag. Selv Frøken Ziens, der dog forud saa ud som Mælk og Blod, blev ligbleg. Men jeg vil ikke sige, at dette Uveir kom paa Grund af hin Samtale. Til at paastaa dette har jeg ingen Bemyndigelse. Men at de letfindige Samtaler ganske og aldeles forstummede paa Grund af hin Torden, det kan jeg sige; thi jeg har seet og hørt det, det vil sige, jeg har i et helt Kvarter ikke hørt nogen anden Stemme end den rullende Torden.

For mig var den lille Samtale af

stor Bigtighed. „Paa Aften kjender man Løven“ — siger et gammelt Ordsprog, og paa saadan en liden tilfældig „Passtiar“ i et ærbart borgerligt Selskab erkjender man det Sindelag, som findes hos Millioner af vor Tids Børn. „Legemet Alt, Sjælen Intet! Bliver Legemet bare vel forsynet, saa bliver der altid en Raad med Sjælen. For Legemet er intet Offer for stort; Sjælen derimod er et taaget og gaadefuldt Begreb, “for hvilket en velmeriteret Statsborger ikke maa lade sig bringe i Harnist.“ At man med denne Foragt for Sjælen fuldstændig berøver sig selv al menneskelig Karakter og Værdighed og, med Respekt at melde, fornedrer sig til de vilde og tamme Bestiers Klasse, — at et Selskab af Elefanter, Flagermus, Ratte og andre Dyr villig skulde underskrive hine Grundsætninger som sin Bekjendelse, ifald de først, ved Kulturens Fremskridt, vare blevne skriveblygtige, — derover bekymrer man sig intet.

Imidlertid, imidlertid — der nærmer sig for Enhver en Dag, og den nærmer sig med Magt, da han angstfuld vil se sig om efter en Sjæleredder, ja just en Sjæleredder. Der nærmer sig for Enhver en Dag, da trods al Legemet's Kultur og Kjødets Pleie, trods al Lægenes Videnskab og trods al hjælen Skaansomhed og Selvbedrag — da altsaa alligevel, alligevel trods alle Legemesredere, Legemet vil være redningsløst fortabt og med Besklager maa fare ned i Graben. Da skal Mennekebarnet, naar den legemlige Hytte falder sammen, saa sande, at der dog gives en Sjæl, men at denne Sjæl farer ned i Dødens Land, naar du ikke har fundet og finder en Red-

der. Da skal vor Frelser faa Ret, naar han siger saa stort og høitideligt: „Hvad gaaber det Mennesket, om han vandt den ganske Verden, men tager Skade paa sin Sjæl. Elsker hvad Vederlag kan et Menneske give for sin Sjæl?“

Vel det Menneske, som „medens det er Dag og før Natten kommer“ faar et klart Bys over dette, saa at han lærer alvorlig at spørge efter en „Sjæl er edder“, ikke efter en, som kaldes saa og dog til Slutning i gunstigste Fald kun er en *Legeme*.

redder som hin saakaldte „Sjælredder“ af Kork og Læder, men efter en virkelig guddommelig-personlig Redder for sin Sjæl. Den, som søger en saadan med hellig Længsel, han skal finde; thi denne Redder behøver ikke først herefter at blive født. Derfor, salig den Mand, som raaber af det Dybe: „Læg du mig, Herre, saa bliver jeg lægt, hjælp du mig, saa er jeg hjulpen!“ Saligere endnu den, som allerede med Glæde triumferer: „Jeg ved, paa hvem jeg tror; jeg takker Gud ved Jesum Kristus!“

Dyrenes Sønn*)

Vi tør vel antage, at alle Dyr sove. Dette lader sig vel ikke bevise, fordi Jagttagelsen af mange Dyr frembyder betydelige Vanskeligheder. Ganske bortseet fra, at man ei er i Stand til at efterspore en Fjiff, saaledes som man maatte ønske det, i Vandet, saa er ogsaa Skuffelser af forskjellige Art mulige, ja sandsynlige eller visse, selv ved den mest uafbrudte Jagttagelse af en Fange af denne Klasse. Og en Fjiff frembyder dog altid større Spillerum og et rigere Stof for Jagttagelsen end de fleste andre Vanddyr, ytrer Henfigter, en overlagt, selvbevidst Virksomhed, medens dette er meget vanskeligt eller endog slet ikke muligt at erkjende hos de lavere Dyr. Hos de lavere Dyr — hvorved jeg vil have forstaaet de Svirvelseses Klasser og Kredse — er Sønnen sandsynligvis ensbetydende med Hvile. Hos de allerlaveste

kjende vi endnu ikke en Hviletilstand, og det vil neppe nogenfinde lykkes os at bestemme, naar et formløst Dyr (en Havspop f. Ex.) er virksomt eller uvirksomt. Med Hensyn til Straaledyrene lader der sig allerede slutte noget mere. De synes os virksomme eller vaagne, saa længe de har udfoldet sin Følerkrans, uvirksomme eller hvilende, maaste sovende, saa længe de har sine Fangearme indtrukne. Tilnærmelsesvis gjælder det samme om Ormene, som vi kunne tænke os vaagne, medens de bevæge sig, eller ombændt, hvilende, naar deres Bevægelser ikke mere bemærkes. Leddyrene vise tydeligere end alle hidtil nævnte Forskjellen paa Hviletilstand og Bevægelse. Den første kan man næsten bestemt paavise er ensbetydende med Søvn. I Modsætning til de lavere staaende Dyr har næsten alle Leddyr bestemte Tider for

*) Efter N. Brehm. (Oversat i Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskabten.) Anm. Der er meget forskellige Meninger om Graden af Dyrenes „Mandsliv“; vi understriver ikke Alt, hvad Forfatteren her og der ytrer i den Retning. Red.

Baagen og for Søvn; medens nogle benytte Dagen til sin Virksomhed, tilbringe andre den hvilende og begynde først sin Virksomhed med Tusmørkets Indtrædelse. Undtagelse fra denne Regel danne mange i Vandet levende og aandende Leddyr (Krebsdyr), uagtet ogsaa de synes at være bundne til bestemte Tider af Døgnet. Hos de luftaandende Leddyr gaar Sønnen ikke sjelden over til Dvale, der i Almindelighed varer lige saa længe som Kulden, hvorefter den var en Følge. Under en saadan Tilstand er der intet at mærke til Bevidstheden; Dyrret er skindødt, rører sig eller bevæger sig ikke, ytrer ingen Følelse for andre Indflydelser og kommer langsomt til sig selv, lever lidt efter lidt op, som man pleier at sige. Underledes viser den Tilstand sig for os, som vi kalde Søvn. Et Insekt, som bliver opstræmt af sin bedste Ro, behøver vel nogen Tid for, saa at sige, at fatte sig, tumler i Førstningen villieløst frem og tilbage, falder til Jorden uden at bruge sine Binger, men faar dog snart sin Bevidsthed og Villie igjen og flygter eller forsværer sig efter sin Natur. Ingen Insektkyndig vil betænke sig paa at erklære den Slags Tilstand for Søvn og Opvaagning, Ingen være i Tvivl, om han skal kalde det, at Dagformmerfuglen slager fra Blomst til Blomst i Solkin, og at Natværmeren slyder om ved Mørkets Frembrud, en vaagen Tilstand. Derved tillægger han ogsaa, hvad enten han vil eller ei, selv Fluen en vis Grad af Bevidsthed, altsaa aandelig Virksomhed.

Hvirveldyrene er i Almindelighed enten Dag- eller Natdyr: de vaage og sove paa bestemte Tider. Dette

lader sig, som vi alt har bemærket, ikke paavise for dem alle, men kan antages for meget sandsynligt for alles Vedkommende. At de fleste Fiske er virksomme om Natten end om Dagen, er en bekjendt Sag; at de ogsaa vise sig virksomme om Dagen, omstøder ikke min nys udtalte Paastand; thi det er slet ikke nødvendigt, at et Dyr for at kaldes Natdyr skal sove hele Dagen bort, og omvendt.

Med Fiskenes Søvn har det nu rigtignok sin egen Sammenhæng. Et regelmæssigt Dagsliv føre disse Hvirveldyr ikke. Det synes, som om de gaa paa Rov eller efter Næring naar der byder sig en gunstig Leilighed til at erhverve Føden, hvile i Mellemtidene og æde da paany. I Fangenskab har man hos enkelte bemærket, at de til visse Tider støtte Ryggen mod Under siden af fremstaaende Stene og blive staaende der ubevægelige og tilsyneladende ogsaa bevidstløse i længere Tid; andre, i Særdeleshed de saakaldte Maanefiske (Orthrorogiscus), er gjentagne Gange blevne trufne i Stillinger, der tydede paa en temmelig fast Søvn: mere slydende end svømmende paa Søens Overflade, liggende paa Siden uden at bevæge en Finne, saa ligegyldige mod Yderverdenen, at en forsigtig roet Baad kunde komme dem saa nær, at en nogelunde flink Matros kunde bemægtige sig Dyrret; andre f. Ex. alle Bundfiske, saasom Skivefiske, Rødspætter, Rokker osv., eller de, der skjule sig i Dyndet eller under Stene, saasom Smerlinger, Krabber o. fl., hvile, medens de paa denne Maade forholde sig ubevægelige — men om, hvorledes, naar og hvor længe de og andre Fiske virke-

lig sove, det ved vi endnu ikke. Og vanskeligt er det at begribe, naar f. Ex. en Haiisk finder Tid til Søvn, der følger et Skib i Dage og Uger, lader sig lokke til at svømme over Verdenshavet, besøge fremmede Havn og Løbe ind i Havne, der ligge Tusinder af Sømile borte fra dens egentlige Udbredelseskreds. Bevæger den sig mekanisk videre, eller sover den nogle Minutter ad Gangen og indhenter da atter Skibet? Der lader sig fantasjere saa meget herover, at jeg foretrækker at tie.

Derimod synes jeg, at det bør omtales, at der iblandt Fiskene gives et stort Antal af Vintersøvere — langt større end man almindelig antager — som, indesluttede i mer eller mindre fugtigt Dønd, tilbringe Maaneder i døsig Ro og halv Dvale, uden dog at falde hen i hin stivende Tilstand, som er betegnende for de vintersøvende Padder, Krybdyr og Pattedyr. At vore Karper, Sudere og andre af samme Familie bore sig ned i Døndet og her tilbringe en god Del af Vinteren, ved enhver Fisker, enhver Eier af en Dam; at den tørre Tid i de varme Lande bringer Fiskene til en lignende Fremfærd, var vel alt de Gamle, men er kun saa af vore Samtidige bekendt. Med Uret sammenligner man Regntiden i Landene mellem Wendekredsene med vor Vinter, da den dog kun bør sammenlignes med det til Liv vækkende Foraar, og med Uret taler man om træpiss Sommer, da der under Tropene strengt taget ikke findes nogen Vars-tid, der svarer til vor Sommer. Varet er delt i to Afsnit: Regntiden, der samtidig er livsvækkende Foraar, Sommer og frugtbringende Høst, og den tørre Tid, som truer

med at ødelægge, hvad hin har frembragt, hvis glødende Varme virker ligesom den nordiske Vinters Kulde, hvis Virkninger vise sig i det faldende Løb, de henvisnede Planter, Fuglene, som drage bort, og Vintersøverne, der skjule sig. Til de sidste høre mange Fiske, der leve i Smaavande, saa længe disse indeholde Vand, men bore sig ned i Sunden af Vandbækkenet, naar dettees flydende Subhold fordamper. I Oldtiden kunde man kun berette sligt om indiske Fiske; nu ved vi, at alle Indsøer, Vandhuller og Sumpe i det Indre af Afrika og Syd-Amerika, som tørre ind i den tørre Tid, fordi de opstaa ved Regnstyl og ikke ved Tilløb, ved Regntidens Begyndelse atter blive befolkede af de gjenopvaagnende og af sit Vinterleie fremkommende Fiske. Senecas spottende Bemærkning, at man i de Egne, om hvilke Theophrast beretter, maatte drage ud paa Fiskeri med Haffer i Stedet for med Garn, har mulig i de Gamles Dine kunnet gjøre den sidste Beretning latterlig, men i vore har den tabt al sin Braad; thi det er virkelig sandt, at man i Indien gaar paa Fiskeri med Haffen, og at man kunde gjøre det Samme i Afrika, Syd-Amerika og muligvis ogsaa i Australien.

Omendstjønt man vel for Padder-nes Vedkommende kan være i Tvivl om, naar og paa hvilken Maade de sove, tør man dog med Sikkerhed paaftaa, at de sove. Samtlige Arter af denne Klasse maa regnes til Natdyrene. Ved Solnedgang begynder deres Virksomhed, efter Solopgang deres Hviletid. Det bevise Frøernes Koncerter og Salamander-nes Udfærd tilfrækkelig. Bortset fra Vintersøvn er hos mange

af dem det at sove sig et og det samme som Søvn. Med Velbehag sidde Frøer i den glødende Middags-sol paa Blade, mellem Engens Græs, langs Bredderne af Vandløbene; glade hæve Vandsalamanderne sig paa samme Tid op i de øverste Lag af de Blande, de bebo; det gjælder for dem om at nyde Varmens veltgjørende Indflydelse. Deres Vane er vel aabne, og Billedet af et Bytte, der gennem disse overføres til Hjernen, forfeiler sjelden sin Virkning; men de sove dog alligevel, kun mindre dybt end de høiere Hvirveldyr. I Modfætning til hine krybe de Badder, hvis Hud affondrer megen klæbrig Slim, ned i Huller og andre skjulesteder, hvor de hvile og sove for at beskytte sig mod Solens umiddelbare Indvirkning, hvor hin Slim vilde blive forhærdet. Vedholdende Tørre stader forøvrigt ogsaa dem og tvinger dem ligesom Kulden til at holde Vinterføvn, medens de der, hvor en heldigere Beliggenhed af deres Opholdssted tillader det, Dag ud og Dag ind føre et ensartet Levnetsløb, hvilende om Dagen og besjergende sine Forretninger om Natten. Deres Vinterføvn adskiller sig fra Fiskenes derved, at deres Dvaelstilstand er mere vedholdende, og at de behøve en længere Tid, inden de gjenvinde sin Livlighed.

Mangfoldigere end hos Badderne viser Krybdyrenes daglige Liv sig, og ligeledes træder hos disse Modfætningen mellem den vaagne Tilstand og Søvnens tydeligere frem end hos hine. Størstedelen af Krybdyrene, forsaavidt Talen er om Familien, men ikke om de enkelte Arter, hører ligeledes til Nattedyrene; dog gives der iblandt dem mange,

der afgjort er Dagdyr. Baaede disse og hine pleie temmelig nøie at inddele sin Tid : at indrette sit Dagliv mere eller mindre nøie efter Dags-tiden. Nattdyr er Skildpadder, Krokodiler, Gekkoer, Rjæmpeslanger og Hugorme (i videste Forstand); Dagdyr de fleste Firben, de giftløse Orme, Giftsnogene og Spormene. De første sove en Del af Dagen bort, de sidste vise sig og forsvinde med Solen, dog ikke for at afbryde sin Søvn, men tverimod fordi de vil hengive sig til alle dens Behageligheder. Den, der vilde betegne Hugormen som Dagdyr, fordi den i Middagsstimerne ligger paa den af Solen gennemglødede Jord, tager feil; han har kun et Nattdyr, der sover og so-ler sig, for sig. I Middagssolens Glød stiger Krokodilen op af Flodens Bølger for at sove paa en Sandbante; i den stærkeste Solhede viser Gekkoen sig udenfor sit Smuthul for at nyde godt af Solstinet; til samme Tid og under samme Omstændigheder lader Skildpadden sin Skal i den Grad gennemhede, at man kan brænde sin Haand paa den som paa en ophedet Sten. De sove alle i Solen, ligesom Dagdyrene om Natten i sine skjulesteder. Men deres Søvn er rigtignok aldrig saa dyb som de høiere Hvirveldyrs, og naar den dog synes saa, da gjør en vis Grad af Dvale sig gjældende. Bevidstheden kan der kun være indrømmet en meget liden Del af Hjernen, fordi denne staar overordentlig langt tilbage for de høiere Hvirveldyrs, og og dens Virkning paa Livet og Virksomheden, altsaa dens Arbejde, er langt ubetydeligere end hos Pattedyrene og Fuglene. Et Dyr, som bliver i Live Maaneder, efterat man

har berøvet det Hjernen, kan vel sammenlignes med høiere staaende, men ikke stilles lige med dem i Spørgsmaa som de, der her komme i Betragtning. I Sammenligning med Pattedyr og Fugle fører Krybdyret et halvt Drømmeliv. Dermed skal der naturligvis ikke være sagt, at det aldrig kommer til Bevidsthed om sig selv; thi i en saadan Urimelighed vil ingen Sagtager gjøre sig skyldig — men derimod kun saa meget, at hos det udtaler Bevidstheden som overhovedet den aandelige Kraft sig mindre tydelig end hos Pattedyr og Fugle. Dets Hjerne er ikke et saadant Arbeide voren, som det, hine Dyr's Hjerne kan yde, dens Arbeide og Forbrug af Kraft er ringe. Hvi- len for de Hjernedele, der under den vaagne Tilstand uafbrudt maa arbeide, er stor nok i Forhold, selv om den ikke varer i flere Timer og er mindre dyb eller fuldkommen, end det er Tilfældet hos de høiere Svir- veldyr. Den sovende Giftslange er

neppe mindre farlig end den vaagne; thi det laagløse Dyr arbeider under Søvnens ligesaa godt som i den vaagne Tilstand, og paa den ydre Pirring følger halvt mekanisk Virkningen, Biddet. Dog varer det en rum Tid, inden Slangen virkelig bliver vaagen og udfører det, som den om Natten useilbarlig gjør, nemlig at flygte for den stærkere Fiende. Ogsaa Mikrotodilen, der om Dagen saa hurtig som muligt trækker sig tilbage i Vandet, naar dens „Vog- ter“, en nydelig Strandsfugl, vækker den ved et livligt Skrig, er i nogle Sekunder fuldstændig forbløffet, naar den bliver opstræmt af sin Søvn ved en stærk Lyd, f. Ex. et Skud, hvorimod den om Natten, om Aftenen og i Morgenstunden, da den er vaagen, med Lynets Hurtig- hed forsvinder under Bølgerne, naar den hører et Skud eller ser Glimtet. Der er saaledes ingen Tvivl om, at Krybdyrene afværgende vaage og sove. (Sluttes)

Til Fritænkterne.*)

(Frit efter Rev. Alfred J. Hough).

Man tror jo ei længer paa Djævelen nu,
Saaledes som vore Fædre;
Man Bibelbogen har revet itu,
Vor Tid forstaar Alting bedre;
Thi findes ei længer Mærke, ei Spor,

*) Den Ven af „Vor Hjemmet“, som har indsendt dette Digt, beider anmærket, at han meget vel ved at Menneskene ere personlig ansvarlige for det Onde, de gjøre, saa at de hver- ken kunne skyde Skylden paa Samsundet eller paa sine Hjerneknuder (dumps); heller ikke kunne de fri sig selv ved at kaste Skylden paa Djævelen, eftersom de selv ere Djævelens Med- skyldige i samme Grad, som de gjøre hans Villie. Men Indsenderen tror, at de forsør- belige Udbrud af Synd og Ugudelighed, som i den sidste Tid lader sig tilkynne over al Verden, bestemttere end nogensinde vije hen paa Guds og Menneskehedens Urtæftende, der staar bag og opbyrder dem, som staa under hans Herredømme. Naar altsaa Fritænkterne negte Djævelens Tilværelse, er det billigt, at de forklare, hvem det da er, som gjør de Gjeringer, Skriften tilkægger Mørkets Fyrste.

Red.

Af Fiendens Færd paa den vide Jord;
 Enstemmig man saa dekreterer,
 At Djævelen ei existerer.

Men sig os: Hvem blander den kraftige Saft,
 Som Sind og Sandsjer bedøver
 Og Mar efter Mar ved sin giftige Kraft
 Millioner Livet berøver?

Hvem jager Ustyld og Uere af Land?
 Hvem røver? Hvem myrder? Hvem stifter Brand?
 Hvem hidser Forbrydernes Skare?
 Kan du mig dette forklare?

Hvem luret nu lumst paa Pilgrimens Fjed,
 Og graver den Grav for hans Fod?
 Hvem saar nu Klintens forbandede Sæd
 Blandt Herrens Hvede saa god?
 Hvem river nu ned, hvor Gud bygger op?
 Hvem planter Løgnens giftige Sop,
 Naar Satan i Verden ei mere
 Kan saadanne Verker præstere?

Man siger, han gaar ei med brølende Hu
 Som Løven omkring og sluger;
 Men hvem bringer al den Jammer og Gru,
 Al Trætte og Had, som knuger
 I Hjemmet, i Staten, ja Kirken med,
 Omkring til det største som mindste Sted?
 Naar Djævlen er borte, saa sig os, du:
 Hvem driver hans Gjerninger nu?

Gaader og Dpgaver.

No. 170. (Vogogrif).

1. 2. 3. 4. 5. 6. Mit Navn, som her du spørges om,
 Var engang vel bekendt i Rom.
 Man havde dengang ei Kanoner,
 Dog slog jeg Cimbrer og Teutoner.
2. 3. 4. 5. 6. Se her en Mand, som vakle Sætter,
 Der vared gennem mange Slægter.
5. 3. 4. 2. 6. En Mand, som, sendt i Krigens Færd,
 Hans Konge slog med Fiendens Sværd.
5. 3. 4. En Republik blandt Republikker,
 Som Kraft af Alpeluften drifter. (XX).

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,

NOTARY PUBLIC and COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
ATTORNEYS AT LAW,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC. }

DECORAH, IOWA.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER,

handler med

Sadler, Svøber, Bidsler etc.

Decorah, - - - - Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Høge- og Kaffebovne samt Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Værktøj, Bygningsmaterialier, saafom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hadde og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Sydfinden af Water Street = = = = Decorah, Iowa.

J. T. RELF,

PHOTOGRAF,

handler med Kammer, Lister, Albums, Fliels-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc.

Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retoucheres af den anerkjendt dygtige

Retoucher, Miss Emilie Christopher. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgomerys Drugstore,

Decorah, Iowa.

North Hotel.

CHRISTIANIA HOUSE, tæt ved Washington St. Broen,

DECORAH, IOWA,

anbefales Rejsende af

Anders N. Sjome.

☞ Gode Stalldrum findes til Udsættelse.

PETER GJEMS,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,
tegner Abonnement paa „**For Hjemmet**“. De, som tegne sig
paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

Ældre Bind af „**For Hjemmet**“.

11te og 12te Bind (1876 I og II), 13de og 14de Bind (1877, I og II),
og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skil-
dring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“,
„Jacob Flints Reise“, „Arkimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip
Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongfloden“,
„Skovstjernen“ (Missionær Hjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet inter-
essant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00

18de Bind, se 2den Side af Omslaget.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Mis-
signsberetningen „Sex Aar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00.

20de Bind, indeholdende den ualmindelig interessante og lærerige Rei-
sefildring „Nordvest-Passagens Opdagelse“ foruden meget andet udvalgt
Læsestof, portofrit for \$1.00; alle 5 Bind for \$4.00.

☞ Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titel-
blad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: **A. Thronsen,**
Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Hjeldebøgd (4 Hefter af „**For
Hjemmet**“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: **A. Thronsen,** Dr. 14, Decorah, Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende

„**To ældgamle Sange fornyede**“,

nemlig **Solvtalvisen** og **Den guldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: **A. Thronsen,** Dr. 14, Decorah, Iowa.

RUDOLPH & SON,
Apothekere og Boghandlere,

Decorah, Iowa.

Lægemidler tilberedes samvittighedsfuldt efter Lægers Recepter.

Iver Larsen
sælger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
Steyers Bygning ved Siden af Winnesheik House.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre- Læge.
Decorah = = Iowa.

Philip Wighton eller den nye Robinson,
Martyren i St. Andrews, Jacob Flint's Reise, Elisabeth, en dansk Fortælling,
Skoolstjernen (Missions- og Fjeldstedts Ungdomshistorie) — alle disse og flere
mindre Fortællinger samt meget andet interessant Læsestof findes i 9de Mar-
gang (15de og 16de Bind, 24 Hefter) af „For Hjemmet“, der sendes porto-
frit til hvilkensombestemt Adresse i de For. Sta er og Canada for \$2.00.
Adresse: K. Thronsfen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Min Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Ei-
ders billigste Priser. Reparationer udføres.

Ligklæder havees paa Lager. Begravelser besjorges.

Noget Rest-Eremplarer af
Socrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes ti-sam-
men portofrit for 35 Cents.
Adresse K. Thronsfen, Decorah, Iowa.

E. D. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. DECORAH IOWA.

Fem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 15de, 16de 18de, 19de og 20de.

(Aargangen 1878, sidste Bind af 1879, samt Aarg. 1880), hvilket til-
sammen udgjør 60 Hefter eller 1820 Sider med udvalgt og afvej-
lende Læsestof samt Titelblade og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse: **N. Thronsdjen,**

Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,

Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maaned) og for en Termin i Forhold. Kost billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

—Gier af—

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheit og Allamakee
Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead
Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige
Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres
med kort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og
billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den
Fordel, at de kan faa sin Inscription feilsfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor
man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Hr. Harvey Miller og
Julius Rosenheimer. P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive
mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Teg-
ninger med vedstiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar,
han uddalger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmest Heragt-Office.

P. E. Haugen.